

Na temelju točke 2. alineje 4. članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi točke 3. članka 58. i Statuta Osnovne Škole Grohote, Školski odbor, na sjednici održanoj 6. listopada 2023., a na prijedlog Učiteljskog vijeća i mišljenja Vijeća roditelja i ravnatelja donosi

Školski kurikulum OŠ Grohote za školsku godinu 2023./2024.

Ravnatelj Škole:

Mirela Mijić

Predsjednik Školskog odbora:

Dragana Đurić

Grohote, listopad 2023.

Sadržaj

Sadržaj.....	1
1. Plan izrade školskog kurikuluma za školsku godinu 2023./24.	2
1.1. Evaluacija provedbe školskog kurikuluma u školskoj godini 2022./23.	3
1.1.1. Izvori i metode prikupljanja podataka za samoevaluaciju školskog kurikuluma	3
1.1.2. Izvještaj o realizaciji Školskog kurikuluma 2022./23.	4
1.1.3. Akcijski plan za poboljšanje Školskog kurikuluma 2023./24.	5
2. Vizija i misija škole.....	6
3. Vrijednosti/načela Školskog kurikuluma	6
4. Opis unutrašnjih i vanjskih uvjeta u kojima se realizira Školski kurikulum.....	7
4.1. Podaci o učiteljima i njihovim radnim zaduženjima u šk. g. 2023./24.	8
4.2. Podaci o ravnatelju i stručnim suradnicima.....	10
4.3. Podaci o pripravnicima.....	10
4.4. Podaci o ostalim radnicima škole	10
5. Analiza potreba i interesa učenika	11
5.1. Samoevaluacija školskog kurikuluma kao kvalitativni izvor informacija za utvrđivanje interesa i potreba učenika	11
5.2. KREDA analiza	11
5.3. Utvrđivanje stavova članova UV o rezultatima dobivenih na temelju analize kvalitativnih i kvantitativnih podataka o učeničkim potrebama i interesima	13
6. Područje razvoja učenika	14
<i>Cilj 1. Poticati učenike na promišljanje o promjeni načina na koji proizvodimo i trošimo vodne resurse u uvjetima klimatskih promjena</i>	<i>16</i>
<i>Cilj 2: Poticati učenike na promišljanje oblicima ugrožavanja ekosustava Jadranskog mora kroz djelovanje čovjeka u lokalnoj zajednici.....</i>	<i>21</i>
<i>Cilj 3. Poticati učenike na istraživanje bioraznolikosti i ekosustava u neposrednom okolišu te oblicima njihova očuvanja u uvjetima klimatskih promjena i djelovanja čovjeka na prirodu</i>	<i>25</i>
<i>Cilj 4. Razvijati stvaralaštvo, kreativnosti i poduzetničke aktivnosti u skladu s održivim razvojem (umjetnički prikaz svijeta oko sebe, racionalno trošenje prirodnih resursa i smanjenje utjecanja čovjeka na okoliš)</i>	<i>30</i>
<i>Cilj 5: Promicati vrijednosti dječjih i ljudskih prava (ljudsko dostojanstvo, slobodu, ravnopravnost i solidarnost), demokratska načela u zajednici unutar i izvan školskoga života</i>	<i>34</i>
Cilj 5. Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice	34
7. Način praćenja i vrednovanja realizacije cijelog kurikuluma s jasno izraženim indikatorima uspješnosti	38

1. Plan izrade školskog kurikulumuma za školsku godinu 2023./24.

Školski tim za kvalitetu i izradu školskog kurikulumuma, u užem sastavu, Mirela Mijić, ravnatelj, Tanja Kardum, školski pedagog, Dragana Đurić, školski knjižničar u razdoblju i Ivana Blagaić, učitelj razredne nastave, od 23.-25. kolovoza 2023. godine izradio je plan razvoja školskog kurikulumuma OŠ Grohote za školsku godinu 2023./24.

KORACI U PLANIRANJU	SUDIONICI	VRJEME
1. Evaluacija realizacije školskog kurikulumuma za 2022./23. školsku godinu i utvrđivanje potreba	Stručno-razvojna služba	23. - 25. 8.
2. Organizacija i koordinacija procesa izrade školskog kurikulumuma	Stručno-razvojna služba	28. 9. - 1. 9.
3. - Akcijski plan za poboljšanje školskog kurikulumuma i rada škole na poboljšanju učeničkih postignuća.- KREDA analiza.- Određivanje prioriteta i definiranje ciljeva i indikatora uspješnosti.- Razrada aktivnosti za realizaciju ciljeva - radionice suradničkog planiranja.	Stručno-razvojna služba, UV, radne grupe učitelja ustrojene prema interdisciplinarnom pristupu	28.8. – 8.9.
4. Priprema integriranog teksta školskog kurikulumuma	Stručno-razvojna služba, UV	11. - 16. 9.
5. Predstavljanje, rasprava i usvajanje školskog kurikulumuma	Stručno-razvojna služba, UV, administrativno osoblje, VU, VR, predstavnici lokalne zajednice	25. - 29. 9
6. Stručno usavršavanje za provedbu školskog kurikulumuma	Stručno-razvojna služba	kontinuirano
7. Samoanaliza kvalitete i provedbe školskog kurikulumuma	Stručno-razvojna služba, UV	kontinuirano i na kraju 2023./24. šk. g.

"(3) Školski kurikulum određuje nastavni plan izbornih i fakultativnih predmeta, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, izborni dio međupredmetnih i/ili interdisciplinarnih tema i/ili modula i druge odgojno-obrazovne aktivnosti, programe i projekte te njihove kurikulume ako nisu određeni nacionalnim kurikulumom." (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju, čl.11. 2018. (izmjene čl. 28. stavak 3. ZOO, 2008)

"Učiteljima i školama pruža se autonomija u određivanju načina realizacije odgojno-obrazovnih ciljeva i ishoda te u izboru aktivnosti i sadržaja ishoda uvažavajući individualne razlike u sposobnostima i interesima učenika te specifičnosti pojedine škole, što doprinosi većoj kvaliteti njihova rada." (Nacionalni kurikulum za osnovnoškolski odgoj i obrazovanje. / <https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/NacionalniKurikulum/NacionalniKurikulumi//Nacionalni%20kurikulum%20za%20osnovno%C5%A1kolski%20odgoj%20i%20obrazovanje.pdf> (19.8.2023.)

1.1. Evaluacija provedbe školskog kurikulumu u školskoj godini 2022./23.

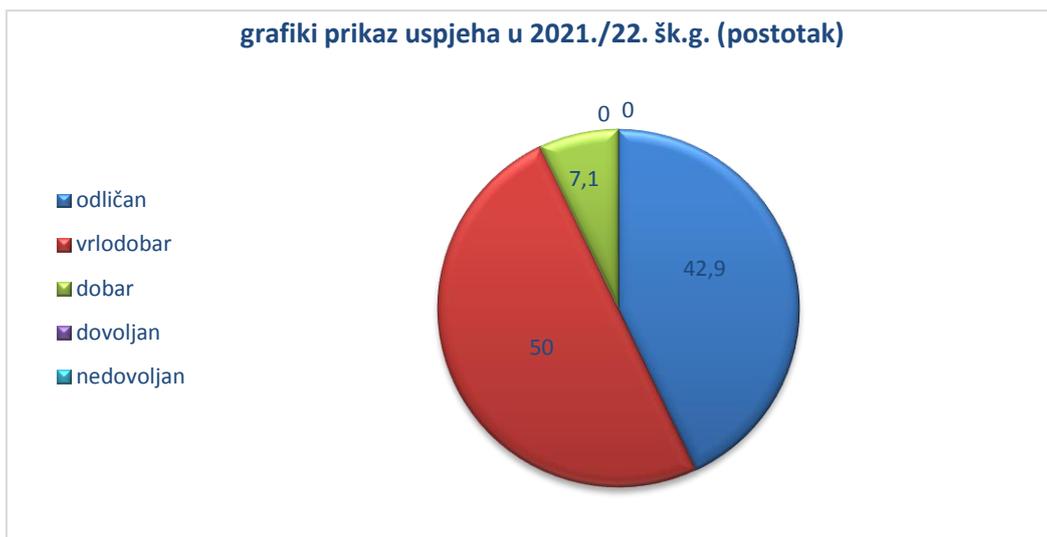
Evaluacija Školskog kurikulumu OŠ Grohote za 2022./23. školsku godinu provedena je u razdoblju od 23. - 25. kolovoza 2023. kao unutrašnja (samoevaluacija) s ciljem provođenja usklađivanja i revidiranja postignutih ciljeva i ishoda s planiranja Školskog kurikulumu za 2023./24. školsku godinu.

Sumativnu, unutrašnju evaluaciju školskog kurikulumu vodio je Tim za kvalitetu i izradu školskog kurikulumu - Mirela Mijić, ravnatelj, Tanja Kardum, pedagog, Dragana Đurić, školski knjižničar i Ivana Blagaić, učitelj razredne nastave - kroz analizu indikatora uspješnosti za svaku pojedinu komponentu u strukturi kurikulumu te s ciljem usklađivanja s Nacionalnim kurikulumom za osnovno-školski odgoj i obrazovanje i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju (2018.).

1. Odgovara li kurikulum koji se izvodio onom što je planirano?
 - provedivost i provedenost ciljeva ŠK – usklađenost s individualnim potrebama i sposobnostima, prijašnjim iskustvima te stilu učenja svakog pojedinog učenika
2. U kojoj su mjeri školskim kurikulumom postignuti željeni ishodi poučavanja i učenja?
3. Koliko je proces provedbe kurikulumu bio učinkovit?
 - uključenosti roditelja i lokalne zajednice u provedbu ŠK
 - materijali poučavanja i učenja (različiti izvori informacija, korištenje IKT-a)
 - podržavaju li materijali ishode učenja?
 - jesu li materijali jasno strukturirani?
 - uključuju li materijali za učenje dovoljno interakcije (učitelj-učenik, učenik-učenik, učenik-materijal)?
 - jesu li materijali primjereni za različite oblike učenja?
 - oblici poučavanja i učenja:
 - oblici nastave (redovna, INA, projekti, terenska nastava...)
 - metode i strategije poučavanja i učenja
 - diferencijacija obzirom na potrebe učenika
 - vremenski okvir provedbe svakog pojedinog cilja školskog kurikulumu
4. Jesu li i u kojoj mjeri učitelji doprinijeli realizaciji školskog kurikulumu na planirani način
5. Praćenje i formativna evaluacija implementiranog kurikulumu

1.1.1. Izvori i metode prikupljanja podataka za samoevaluaciju školskog kurikulumu

Samoanaliza kvalitete realizacije školskog kurikulumu (procjena poučavanog i provedenog kurikulumu) provedena je na temelju analize podataka prikupljenih od učenika, učitelja i roditelja tijekom implementacije školskog kurikulumu u skladu s tri pristupa vrednovanju - vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje, vrednovanje naučenog te konstruktivnog poravnanja planiranih i provedenih ishoda učenja i poučavanja, strategija, metoda, aktivnosti i sadržaja.

1.1.2. Izvještaj o realizaciji Školskog kurikulumuma 2022./23.

Na Učiteljskom vijeću održanoj 28. kolovoza 2023. godine, Mirela Mijić, ravnatelj i Dragana Đurić, školski knjižničar, prezentirale su rezultate samoanalize školskog kurikulumuma 2022./23.

- **Ciljevi:** svi učitelja procjenjuju ciljeve odabranog kurikulumskog područja kao provedive i u potpunosti provedene u skladu s individualnim potrebama i sposobnostima, prijašnjim iskustvima te stilu učenja svakog pojedinog učenika dok 25,7% učitelja ih procjenjuje kao djelomično neprovedene zbog uvjeta rada pod epidemiološkim mjerama.
- **Ishodi:** 75% učitelja ocjenjuje da su planirani ishodi provedeni kroz predmetne kurikulume, odnosno kurikulume međupredmetnih tema, dok 25 % učitelja procjenjuje ostvarenost ishoda kroz školske projekte i projekte u koje je Škola bila uključena.
- **Suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom:** svi učitelji (100%) suradnju s roditeljima i predstavnicima lokalne zajednice ocjenjuje u potpunosti realiziranu ali sa smanjenim uspjehom ovisno problemima s kojima su se susreli tijekom nastave u ograničenim uvjetima rada.
- **Oblici rada (načini i metode poučavanja):** analizom podataka sakupljenih tijekom implementacije kurikulumuma vidljivo je da
 - 71,4% učitelja, nastavne postupke i aktivnosti bazira na samostalnom, praktičnom i iskustvenom radu učenika, odnosno provođenje istraživačke i projektne nastav

- informacijsko komunikacijsku tehnologiju (IKT) također 57,2 % učitelja trudilo koristiti je kao oblik poticanja kreativnosti učenika (plakat, umna mapa, samostalna izrada digitalnih sadržaja i sl) te 42,8% je provelo diferencijaciju u skladu s različitim potrebama učenika.

- **Vremenski okvir:** planirani vremenski okvir ocijenjen je kao usklađen i dovoljan obzirom na ciljeve školskog kurikulumu za sva odabrana kurikulumska područja (94,2%).
- **Resursi i poteškoće:** svi potrebni resursi bili su dostupni, dok su se poteškoće javljale u vezi s vremenskim neprilikama (kiša) u provođenju terenske nastave.
- **Nastavni kontekst i podrška te stručno usavršavanje učitelja:** podrška stručno-razvojne službe (ravnatelj, pedagog, školski knjižničar) ocijenjena je kao izuzetno dobra što je posebno istaknuto u uvjetima rada pod epidemiološkim mjerama.
- **Praćenje i evaluacija, odnosno vrednovanje učeničkih postignuća** tijekom implementacije kurikulumu ostvareno je u skladu je s odabranim ishodima pojedinih ciljeva i aktivnosti, ocijenilo je 71,4% učitelja, dok 21,4% smatra da je planirano vrednovanje u skladu je s odabranim ishodima aktivnosti, ali nije vidljiva povezanost s tijekom učenja, odnosno 7,2% učitelja procjenjuje kako povezanost planiranog vrednovanja i odabranih ishoda aktivnosti te planiranog tijeka učenja nije u potpunosti vidljiva.
- **Odgovornost i oblik izvedbe školskog kurikulumu:** treba nastaviti rad na poboljšavanju korelacije, integracije, vertikalne i horizontalne organiziranosti te ostvarivanju konstruktivnog poravnanje međupredmetnih područja, vodeći računa o mogućim promjenama uvjeta rada.

1.1.3. Akcijski plan za poboljšanje Školskog kurikulumu 2023./24.

Nakon podnošenja izvješća o provedenoj samoevaluaciji, provedena je diskusija na temu poboljšanje školskog kurikulumu s ciljem generiranja smjera razvoja i donošenja akcijskog plana za prihvaćanje i daljnji razvoj Školskog kurikulumu i rada Škole na razvijanju učeničkih postignuća.

Zaključci i akcijski plan za poboljšanje Školskog kurikulumu u školskoj godini 2023./24., naglašavaju potrebu kontinuiranog usklađivanja načina planiranja te aktivnosti učenja i metode poučavanja sa sveukupnim okolnostima rada obzirom utjecaje i probleme koji mogu proizići iz potencijalnih epidemioloških uvjeta i/ili problema vezanih za energetska krizu. U tom smislu treba se pripremiti za poduzimanje svih mjera za zaštitu učenika, njihovih obitelji i učitelja odnosno djelatnika Škole. Stoga je naglašena potreba i spremnosti svih djelatnika na razini škole za brzo prilagođavanjem promijenjenim okolnostima. Na taj način bi se osigurao nastavak učenja i jednake šanse za sve učenike uz očuvanje fizičkog i mentalnog zdravlja učenika.

Elementi unapređenja realizacije ishoda i ciljeva ŠK-a 2023./24.

1. Školski **projekti**, kao sastavni dio Školskog kurikulumu okosnica su korelacije nastavnih predmeta i drugih oblika nastave te suradnje učitelja i stručnih suradnika te treba omogućiti odabir tema u skladu s temeljnim ciljem daljnje razvijanje i unapređenje Školskog kurikulumu **kroz fleksibilan raspored sati** u sva tri odgojno-obrazovna ciklusa.
2. Kurikulum OŠ Grohote određuje međupredmetni i interdisciplinarni pristup realizaciji odgojno-obrazovnih ciljeva i ishoda te izbor ishoda, aktivnosti i sadržaja, uvažavajući individualne razlike u sposobnostima i interesima učenika te specifičnosti svoje škole. Na taj način se provodi kroz **pet projektnih dana** tijekom godine posvećenih ostvarivanju

odgojno-obrazovnih očekivanja međupremetnih tema redovne nastave, izborne nastave, izvnanastavnih aktivnosti te projektne nastave.

3. Prilagoditi primjenu digitalnih materijala u radu s učenicima osobito u samostalnom radu učenika (istraživanje digitalnih izvora, služenje Office alatima i različitim aplikacijama i sl.) u svim oblicima nastave i modelima rada.
4. Očekivane ishode prilagoditi razvoju učeničkih kompetencija, znanja, vještina i sposobnosti te samostalnosti i odgovornosti prema radu u skladu s pravilima diferencijacije.
5. Suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom te drugim vanjskim suradnicima treba biti na vrijeme i u skladu s planom dogovorena i realizirana kako bi se ostvarila planirana uključenost roditelja i lokalne zajednice u provedbu kurikuluma, osobito u uvjetima nastave na daljinu i/ili kombinirane nastave
6. Kroz planiranje projektnih tema i ciljeva provoditi problemsku i istraživačku nastavu.
7. Dogovaranjem i planiranjem međusobne suradnje učitelja odgovornih za provođenje planiranih odgojno-obrazovnih ishoda i očekivanja, postići konstruktivno poravnavanje međupredmetnih područja te vertikalnu i horizontalnu organiziranost i korelaciju planiranih i očekivanih ishoda;
8. Uz podršku stručno-razvojne službe primjenjivati odgovarajuću metodologiju praćenja učeničkih postignuća tijekom implementacije kurikuluma (metode, strategije i elementi vrednovanja).
9. Permanentno se stručno usavršavati kako individualno tako i skupno u organizaciji stručno-razvojne službe škole, MZO-a, AZOO-a te vanjskih suradnika.

2. Vizija i misija škole

Vizija škole

Škola na otoku za Otok.

Misija škole

Razvijanje zajednice učenja – zadovoljnih učenika, učitelja, roditelja i lokalne zajednice te osnaživanje učenike za primjenu stečenog znanja i vještina u različitim situacijama i kontekstima suvremenog društva.

Razvojem generičkih kompetencija te društvene osjetljivosti i solidarnosti motivirati učenike za odgovoran odnos prema materijalnoj i nematerijalnoj baštini, zdravom stilu života, održivom razvoju i ekološki očuvanom "zelenom" Otoku na kojem će i kao odrasli ljudi nastaviti živjeti i raditi.

3. Vrijednosti/načela Školskog kurikuluma

U skladu s vrijednostima Nacionalnim kurikuluma za osnovnoškolski odgoj i obrazovanje (str. 5) definirane su vrijednosti/načela Školskog kurikuluma:

- **Cjelovitost** - razvoja učenika kroz ostvarivanje prava na kvalitetno obrazovanje
- **Znanje** – razvijano kroz intelektualnu otvorenost i znatiželju, samostalnost i kreativnost kao osnovu za cjeloživotno učenje
- **Poduzetnost** – kao učinkovito aktiviranje osobnih potencijala učenika
- **Identitet** – kroz izgradnju osobnoga, rodnog, kulturnog i nacionalnog identiteta, a temelji se na znanju o sebi i drugima.

- **Poštivanje** - i uvažavanje sebe i uvažavanje osobnosti i prava drugih pojedinaca, članova neposredne zajednice i društva
- **Odgovornost** - učenika prema sebi, drugima te društvu i okolini u kojoj žive
- **Solidarnost** - kroz razvoj empatije i razumijevanja drugih te na poticanje međusobnoga pomaganja i suradnje
- **Zdravlje** – kao prepoznavanje, razumijevanje i usvajanje zdravih životnih navika, zdravih stilova života i odgovornog ponašanja
- **Integritet** - učenika postupno razvijati kroz samostalno mišljenje, odlučivanje i djelovanje u skladu s društvenim normama i etičkim načelima.

4. Opis unutrašnjih i vanjskih uvjeta u kojima se realizira Školski kurikulum

Osnovna škola Grohote živi i radi u maloj, otočnoj sredini, djelomice izdvojenoj zbog geografske udaljenosti te nedovoljne povezanosti sa županijskim centrom Split.

Škola je jedina odgojno-obrazovna ustanova na otoku Šolti zbog čega je potrebno naglasiti njenu važnost za stanovništvo Otoka, a posebno djecu školske dobi.

Škola radi samo u jutarnjoj smjeni od 7:00 do 15:30.

Unutar radnog vremena, svakom je učeniku osiguran jedan mliječni obrok i voće.

Škola ima ravnatelja, dva stručna suradnika - pedagoga i školskog knjižničara, četiri, odnosno pet učitelja razredne nastave zbog zamjene (bolovanja) kolegice Jasminke Škeve, četrnaest (14) učitelja predmetne nastave, dva vjeroučitelja te šest djelatnika administrativno-tehničke službe s tim da tajnik škole i voditelj računovodstva rade na pola radnog vremena što znatno otežava koordinaciju i usklađivanje rada zbog razdvojenosti djelatnika. Istodobno, izoliranost otočke sredine unatoč informatizaciji nosi sa sobom i specifičnosti rada s djecom i roditeljima koji zahtijevaju neposredan odnos i kontakte.

U OŠ Grohote provodi se Informatika kao izborni predmet od 1. do 4. razreda i 7. i 8. razredu, od 1. do 8. razreda RKT vjeronauk te od 4. do 8. razreda drugi strani jezik. Od stranih jezika učenicima se nudi njemački i talijanski jezik.

Školska zgrada građena je 1963. godine, a dograđena 2014. godine te svojom funkcionalnošću i opremom potpuno udovoljava suvremenim zahtjevima ostvarivanja plana i programa nastave. Međutim, pojavljuje se nedostatak uredskog prostora za administrativnu službu Škole, sprema za sportsku opremu i kabinet učitelja TZK te standardima ne udovoljava ni prostor školske kuhinje i blagovaonice, osobito u perspektivi uvođenja cjelodnevne nastave

Otok Šoltu karakterizira stalni pad natalitet ali se zadnjih godina bilježi mali porast doseljavanja novih stanovnika, zbog čega se blago povećava i broj učenika. No i dalje, mali broj mladih obitelji raspršenih u 8 mjesta, međusobno slabo prometno povezanih, živi i radi u otežanim uvjetima zbog nedostatka stalnog zaposlenja obzirom na mali broj poslovnih subjekata. Otok uglavnom "živi" tijekom ljetnih mjeseci te kao "vikend mjesto" za odmor. U školskoj godini 2022./23. nastavu je pohađalo 65 učenika, a ove 2023./24. školske godine upisan je 61 učenik. Nastava je organizirana u 8 čistih razrednih odjela.

Zbog raspršenosti naselja po Otoku, na kojem se Škola nalazi u geografskom i upravnom središtu - Grohote, organiziran je prijevoz autobusom, od kuće do škole i obrnuto, za učenike čije je mjesto stanovanja preko 3 km.

Zbog malog broja odjela dio učitelja ne može ostvariti puno radno vrijeme te radi u više škola. Više od polovice učitelja gubi 3-4 sata dnevno na putovanje što predstavlja poteškoće u organizaciji nastave.

4.1. Podaci o učiteljima i njihovim radnim zaduženjima u šk. g. 2023./24.

Učitelji razredne nastave

Red. broj	Prezime i ime (abecedno)	Godina rođenja	Zvanje	Stručna sprema	Razred	Godine staža
1.	Rafaela Bilankov		Učiteljica Razredne nastave	VŠS	2.	
2.	Ivana Blagaić		Dipl. učitelj. Razredne nastave	VSS	1.	
3.	Senija Nejasmić		Dipl. učitelj. Razredne nastave	VSS	4.	
4.	Jasminka Škeva		Učiteljica Razredne nastave	VŠS	3.	
5.	Vedrana Zaninović (Z)		Dipl. učitelj. Razredne nastave	VVS	3.	

Pomoćnici u nastavi

Red. broj	Ime i prezime (abecedno)	Godina rođenja	Zvanje	Stručna sprema	Razred	Godine staža
1.	Ravlić Alisa		Pomoćnik u nastavi, učenik VP, 4. r.	VŠS	1.	
2.	Varvodić Anita		Pomoćnica u nastavi, učenik DB, 4. r.	SSS	4.	

Učitelji predmetne nastave

Red. broj	Ime i prezime (abecedno)	Godina rođenja	Zvanje	Stručna sprema	Predmet (i) koji (e) predaje	God. staža
1.	Ivana Benussi Šavorić		Nastavnik Biologije i Kemije	VŠS	Priroda, Biologija, Kemija, Prirodoslovna grupa, Učenička zadruga	
2.	Vinko Beus		Diplomirani Teolog, Bakalaureat u teologiji	VSS	RKT Vjeronauk, CARITAS – Za 1000 radosti	
3.	Maja Blagaić		Profesor Glazbene kulture	VSS	Glazbena kultura, Pjevački zbor, Plesna grupa, Folklorna grupa	
4.	XXXXXXXX		XXXXXX	VSS	Fizika	
5.	Ivana Čulić Farac		Profesor Geografije i Povijesti	VSS	Geografija, Povijest, Povijesno-geografska grupa, Erasmus+ KA2 i KA1, Voditeljica ŽSV Povijesti	
6.	Ines Jovanović		Magistra edukacije Informatike	VSS	Međunarodni projekt informatike i računalnog razmišljanja DABAR (BEBRAS), Edit Code School ICT Županija projekt	
7.	Damira Milički		Magistra edukacije Hrvatskog jezika i književnosti i Filozofije	VSS	Hrvatski jezik, Medijska grupa	
8.	Josipa Milun Grbavac		Sveučilišna prvostupnica Matematike i Informatike	VSS	Matematika	
9.	Nikolina Mladinov		Profesor Talijanskog i Njemačkog jezika	VSS	Talijanski j., Njemački jezik, Međ. Projekt E+ KA2	
10.	Bruna Ovčar		Profesor Likovne kulture	VSS	Likovna kultura, Likovna grupa, Vizualni identitet Škole, Učenička zadruga	
11.	Simo Siniša Radoičić		Profesor Engleskog i Talijanskog jezika	VSS	Engleski jezik	
12.	Nikola Repajić		Profesor Tehničke kulture i Informatike	VSS	Tehnička kultura, Informatika, KMT, Robotika i automatika	
13.	Žarka Šljivić		Diplomirana Teologinja	VSS	RKT Vjeronauk, Školski volonteri – Mladi za stare, stari za mlade	
14.	Emira Vidan		Profesor Tjelesno zdravstvene kulture	VSS	Tjelesno zdrav. Kult.Sportska grupa, Nacionalna kampanja Hrvatska volontira!, Prva pomoć i programi HCK, Društveno-sportske igre	

4.2. Podaci o ravnatelju i stručnim suradnicima

Sredina u kojoj škola djeluje vrlo je zatvorena. Otok ne pruža nikakve druge odgojne ili obrazovne sadržaje djeci školskog uzrasta. Također ne postoji nikakva druga stručna pomoć učenicima, roditeljima, učiteljima te ostalim stanovnicima Otoka osim stručnih suradnika u našoj školi.

Stručno-razvojna služba škole permanentno prati sve promjene u odgojno-obrazovnom procesu te ih primjenjuje u školi kroz predavanja, radionice i individualne razgovore. Budući da iz svakog nastavnog predmeta ima samo jedan učitelj, nemoguće je organizirati stručne aktive, osim u razrednoj nastavi. Kako bi učitelji zajednički prevladavali teškoće na koje nailaze u svom radu SRS pomaže svakom učitelju u njegovom stručnom usavršavanju i poteškoćama na koje nailaze te uspješno surađuje sa svim učiteljima i roditeljima u provođenju redovnog nastavnog programa i projekata škole.

Red. broj	Ime i prezime (abecedno)	Godina rođenja	Zvanje	Stručna sprema	Radno mjesto	Godine staža
1.	Dragana Đurić		Profesor filozofije i povijesti, Dipl. Bibliotekar	VSS	Školski knjižničar	
2.	Petra Pavlović		Magistra filozofije i magistra pedagogije	VSS	Pedagog	
3.	Mirela Mijić		Profesor pedagogije	VSS	Ravnatelj	

4.3. Podaci o pripravnicima

Ove školske godine nema pripravnika odgojno-obrazovnim poslovima.

4.4. Podaci o ostalim radnicima škole

Svi djelatnici na administrativno-tehničkim poslovima svojim zalaganjem uvelike doprinose kvaliteti rada škole i ugodnom vizualnom identitetu te ćemo nastojati da se tako nastavi i u budućnosti.

Red. broj	Ime i prezime	Godina rođenja	Zvanje	Stručna sprema	Radno mjesto	Godine staža
1.	Balić, Helen		Tehničar unutar. prometa	SSS	Spremačica	
2.	Cecić, Ivana		Radnica	NKV	Spremačica	
3.	Galić, Silvija		Magistra ekonomije, financijski menadžment	VSS	Voditeljica računovodstva	
4.	Jurec, Krešimir		Upravno pravo	VŠS	Tajnik	
5.	Mihovilović, Zoran		Bravar	KV	Domar	
6.	Prvinić, Diana		Kuharica	SSS	Kuharica	

5. Analiza potreba i interesa učenika

Za potrebe razvoja i poboljšanja Školskog kurikulumuma OŠ Grohote, školski Tim za kvalitetu razvoj kurikulumuma, Mirela Mijić, ravnateljica, Tanja Kardum, pedagoginja i Dragana Đurić, školski knjižničar i Ivana Blagaić, učiteljica RN u razdoblju od 28 kolovoza - 1. rujna 2023.g. provele su analizu učeničkih potreba i interesa na temelju podataka prikupljenih iz sljedećih izvora:

- samoevaluacije provedenog školskog kurikulumuma
- usporedba općeg uspjeha učenika po predmetima za školsku godinu 2021./22. i 2022./23.
- KREDA analiza Vijeća roditelja i Učiteljskog vijeća.

5.1. Samoevaluacija školskog kurikulumuma kao kvalitativni izvor informacija za utvrđivanje interesa i potreba učenika

Unutrašnja evaluacija Školskog kurikulumuma 2022./23. ukazala je na potrebu daljnjeg rada na unapređivanju i povećanju zastupljenost istraživačkog i suradničkog načina poučavanja i učenja, terenske i izvanučioničke nastave i drugih interaktivnih sustava. Jednako tako je potrebno poraditi na većoj zastupljenost IKT-a kroz primjenu alata koji potiču samostalnost i kreativnost učenika, posebice u provođenju nastave na daljinu i/ili kombinirane nastave. U skladu s tim treba, kroz odgojno-obrazovne cikluse, razvijati generičke kompetencije. - oblike mišljenja, oblike rada te osobni i socijalni razvoj. Nadalje "proces učenja i poučavanja (treba oblikovati) tako da se omogući svim učenicima da u što većoj mjeri ostvare vlastite potencijale i steknu generičke kompetencije (diferencijacija). U tome procesu učenik ima aktivnu ulogu u razvoju i oblikovanju svojih znanja, vještina i vrijednosti, pri čemu je uloga učitelja da stvori poticajno okruženje za učenje u skladu s predloženim smjernicama" (NKOOO, 2017.)

5.2. KREDA analiza

Konkurentna, Reprezentativna, Efikasna, Dobronamjerna i Autentična	
1. Čime se možemo pohvaliti? - dobra opremljenost škole i nova zgrada i sportska dvorana, pristup invalidnim osobama- individualan pristup i briga o svakom učeniku / rad u malim skupinama- angažiranost većine učitelja/ Ozračje i odnosi unutar škole, dobra suradnja s kolegama; dobra radna atmosfera, međusobna podrška kolega- profesionalne kompetencije te podrška ravnatelja i SRS i pravovremeno upoznavanje učitelja s promjenama- veliki izbor izvannastavnih aktivnosti- dobro organizirane aktivnosti škole koje povezuju cijeli Otok- prijateljski odnos učitelja i učenika- visok stupanj sigurnosti u školi i okruženju- originalni vlastiti dugogodišnji projekti koji povezuju Otok s ostalima školama i ustanovama u SDŽ- škola kao središte Otoka i događanja	2. S kojim teškoćama se svakodnevno susrećemo? - veliki gubitak vremena na putovanju – teško zadržati novi nastavni kadar (posebno mladi)- poteškoće u organizaciji rada zbog slabije prometne povezanosti- udaljenost od većih gradova i kulturnih centara/ organizacija posjeta kulturnim događajima (kazalištu, kinu, muzeju- mali broj učenika/često nekompetitivna atmosfera- nedovoljan broj stručnih usavršavanja za sve učitelje- nedovoljno iskorištena sportska dvorana- nedovoljna opremljenost učionica računalima i ostalom opremom/ zastarjela informatička oprema u informatičkoj učionici, wi-fi slaba pokrivenost škole.- nema prostora za skladištenje stvari i kabineta za učitelje.- rad učitelja u dvije škole- slaba posvećenost pojedinih učitelja u pripremanju i izradi školskih planova- „familijaran“ odnos dijela zaposlenika i roditelja- nedostupnost stručnih suradnika različitih profila (psiholog, edukator rehabilitator)

- dobro iskustvo u provođenju projekata i uključivanje u nove projekte - visok stupanj informiranosti i educiranosti - rad u jednoj smjeni, mali kolektiv - školska kuhinja i prehrana učenika - povezanost s učenicima i kada završe školu i praćenje njihova razvoja - postojanost rezultata naših učenika u nastavku školovanja - bio pročišćavanje otpadnih voda, solarni paneli, preduvjeti za energetska učinkovitost - izvrsna robotička i astrofizička oprema i prikladne aktivnosti za učenike - dobra oprema za Učeničku zadrugu Buharica (destilator, keramička peć) - škola osigurava korištenje informatičke i druge opreme i prostora	- nema produženog i cjelodnevnog boravka učenika zaposlenih roditelja
3. Koji su naši neiskorišteni resursi? - nedovoljno iskorištena IKT - nedovoljna iskorištenost školske kuhinje - nedovoljno neiskorišteni školski okoliš - pomoć lokalne zajednice - pomoć roditelja - edukacije učitelja – fondovi i projekti - ostvarivanje međupredmetne suradnje prema odnosima i osobnim preferencijama učitelja umjesto prema ciljevima i ishodima, području i slično. - viša razina svakodnevne suradnje učitelja	4. Što nas koči na putu prema napretku? - depopulacija stanovništva – opadanje broja učenika – spajanje čistih razrednih odjela u kombinirane - veliki broj učitelja putnika i onih koji rade u više škola - ograničen i nesiguran financijski okvir - neujednačeni kriteriji vrednovanja - nepostojanje nogostupa između školskog područja i mjesta - skupa i otežana organizacija suradnje i provedbe kulturnih aktivnosti i posjeta (kazalište, kino, muzeji, galerije, itd.) - otpor pojedinih učitelja promjenama i neformalnom cjeloživotnom obrazovanju - nedostupnost stručnog terapijskog rada gospodarska nerazvijenost otoka - nezaposlenost stanovništva/roditelja - česta odsutnost pojedine djece sa 6., 7. i 8. sata zbog raznih obveza u županijskom središtu - odsutnost roditelja zaposlenih u Splitu - brzo zastarijevanje tehnologije i opreme i skupo održavanje iste - heterogene skupine malog broja djece za određene izvannastavne aktivnosti – posebno sportske - slabe mogućnosti bavljenja ekipnim sportom
5. Što možemo napraviti da budemo još bolji? - mogućnost besplatne edukacije učitelja kroz razne fondove i projekte (metodičko-didaktičke, informatičke) - priprema vlastitih projekata i javljanje na natječaje - iskoristivost školske knjižnice i čitaonice kao informacijskog i medijskog središta škole - više međupredmetnih planiranja - sadržajnije učiteljska vijeća s ciljem edukacije učitelja (radionice na razini škole) – pozivanje gostiju - povećati korištenje informatičke učionice - mogućnosti uređenja i korištenja školskog okoliša za različite oblike rada - odabir kritičkog prijatelja škole	6. Tko nam može pomoći u napretku (osobe, institucije...)? - lokalna zajednica - MZOS, AZOO i SDŽ - AMPEU - sponzori (gospodarski subjekti i institucije) - sindikat - roditelji - stručni suradnici

- uključivanje šoltanskih poduzetnika u rad škole - sudjelovanjem u aktivnostima i financiranjem određenih aktivnosti - formiranje zajednice učenja i uključivanje u postojeće - korištenje informacijsko komunikacijske tehnologije za povezivanje s drugim školama, stručnjacima, sudjelovanje u webinarima, e-učenje i sl./više edukacija za učitelje osobito za rad s učenicima s poteškoćama - pomoć lokalne zajednice i roditelja i njihovo uključivanje u različite aktivnosti u školi - dodatno unaprijediti školsku prehranu učenika - iskoristiti školski okoliš (voćnjak i povrtnjak) za projekt školske prehrane i ina i nastavu u prirodi - iskoristi terase za nastavu i ostale aktivnosti - oformiti stručne aktive po predmetnim područjima - poticati aktivnosti vijeća učenika i vijeća roditelja - uređenje i održavanje maslinika starijih stanovnika ili iseljenih Šoltana - planirati aktivnosti njegovanja baštine i prirode otoka (kamen i autohtono bilje) kroz školski vrt i okoliš - smanjiti beskorisnu administraciju; nastavu prilagoditi učenicima bez obzira na planirano; posvetiti se darovitima						
KOLIKO JE DOBRA NAŠA ŠKOLA? Zadovoljni smo kvalitetom naše škole						
<i>Nismo zadovoljni</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<u>4</u>	<i>5</i>	<i>Potpuno smo zadovoljni</i>

5.3. Utvrđivanje stavova članova UV o rezultatima dobivenih na temelju analize kvalitativnih i kvantitativnih podataka o učeničkim potrebama i interesima

Na temelju gore navedenih izvora, metodom fokus grupe, provedena je analiza rezultata informacija o učeničkim potrebama i interesima za školsku godinu 2023./24. iz čega je proizašla potreba:

- unapređivanja pristupa planiranju i provedbi kurikuluma temeljenog na razvoju planiranih kompetencija s pozicija pristupa usmjerenog na učenika i ishode učenja
- daljnje unapređivanje zastupljenosti problemske nastave, terenske i izvnučioničke nastave te istraživačkog i suradničkog načina poučavanja i učenja i drugih interaktivnih sustava uz primjenu IKT-a u nastavi
- daljnje usklađivanje i konstruktivno poravnavanje planiranih ciljeva i očekivanih ishoda kroz međupredmetna kurikulumska područja (teme), odnosno kroz projekte koji se provode u Školi.

U skladu s kurikulumskim pristupom usmjerenim na razvoj kompetencija, **identificirane su slijedeće potrebe i interesi učenika:**

- individualizirati pristup svakom učeniku u skladu s njegovim mogućnostima i potrebama (diferencijacija nastave)
- jačati samopouzdanje učenika, osjećaj uspješnosti i samostalnost u radu

- i dalje razvijati i povećati zastupljenost problemske nastave, terenske i izvanučioničke nastave te istraživačkog i suradničkog načina poučavanja i učenja te interaktivnih metoda u svim obrazovnim ciklusima
- usmjeravati profesionalna orijentacija u skladu s potrebama lokalne zajednice te promjenama u društvu i ekološkim problemima u užoj i široj zajednici (lokalno i globalno) u svim ciklusima
- uključivati subjekte lokalne zajednice u planiranje i realizaciju u nastavnog procesa.

6. Područje razvoja učenika

U izradi kurikuluma škole, OŠ Grohote, polazeći od svoje specifičnosti kao otočne škole, nastoji se omogućiti prilagođavanje ciljeva odgoja i obrazovanja te načine učenja i poučavanja potrebama i interesima svojih učenika.

U Školskom kurikulumu OŠ Grohote razvijat će generičke kompetencije učenika kao što su **kritičko i kreativno mišljenje** "kojima se potiče **istraživanje i rješavanje problema** te koji omogućavaju slobodno iznošenje ideja i preuzimanje inicijative." (NKOOO, 2017., str. 12). Odabirom odgovarajućih metoda i alata, kroz razvoj informacijske i digitalne pismenosti potiče se razvoj **kommunikacijski i suradničkih kompetencija** koje će učenike osnažiti **na stvaranje pozitivne slike o sebi, ali i otvorenost i povjerenje prema drugima**. Na taj način potaknut će se učenike da "**poštuju temeljna ljudska prava i demokratska načela**, odgovorno se odnose prema svojoj i drugim kulturama i zajednicama, povijesnome nasljeđu i društvenim vrijednostima (NKOOO, 2017., str. 10). odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja bit će usmjereni i ka prirodoslovnom području kako bi se potaklo učenika na "**odgovoran odnos i poštovanje prema prirodi i razumijevanju različitosti, uz svijest o potrebi zaštite prirode i okoliša te spremnosti osobnoga uključivanja u različite oblike brige za održivi razvoj**" (NKOOO, 2017., str. 43).

Uvažavajući razvojne faze učenika, Školski kurikulum OŠ Grohote organiziran je u odgojno-obrazovne cikluse kroz koje će se ostvarivati odgojno-obrazovna očekivanja međupredmetnih tema te, **kroz pet problemskih i istraživačkih ciljeva produbiti i proširiti očekivane ishodi predmetnih kurikuluma i kurikuluma izbornih predmeta i izvannastavnih aktivnosti te projekata Škole**. Uvažavanjem i prihvaćanjem različitih okolnosti, iskustva i mogućnosti učenika, svim učenicima omogućit će se da u što većoj mjeri ostvare željene ishode učenja, (NKOOO, 2017., str. 12)

Učenike se potiče na odgovorno korištenje prirodnih zaliha i energije, korištenje lokalno proizvedene hrane, racionalno postupanje otpadom, uporaba iskorištenih materija i materijala, aktivni rad i suradnja u zajednici (Održivi razvoj, NKOO, 2017., str. 41.) te razvijanje poduzetničkoga načina promišljanja i djelovanja u svakodnevnome životu i radu, stjecanje radnih navika, usvajanje elementarne ekonomske i financijske pismenosti (Poduzetništvo, NKOO, 2017., str.44.)

U skladu s tim planirano je konstruktivno poravnavanje na mikro, intermedijarnoj i makro razini kroz uključenost svih učitelja u konstruiranje i implementaciju kurikulumskih ciljeva te intenzivnijeg uključivanja neiskorištenih resursa lokalne zajednice i roditelja u njihovo ostvarivanje. U realizaciji ciljeva odabrane međupredmetne teme slijedit će se i razvojni ciljevi OŠ Grohote za dvogodišnje razdoblje:

1. **Unaprijediti primjenu informacijsko-kommunikacijske tehnologije**
 - izrada digitalnih materijala za poučavanje - scenarija učenja
 - primjena digitalnih materijala i alata u radu s učenicima
 - korištenja e-lektire, e-knjige i drugih e-izvora u redovnoj i INA

2. **Unaprijediti kvalitetu okoliša i racionalnog korištenja prirodnih i baštinskih resursa kroz redovnu nastavu i izvannastavne aktivnosti te provođenjem projekata:**
- Međunarodne Eko-škole
 - Školski volonteri- Mladi za stare, stari za mlade
 - Zasadi stablo ne budi panj!
 - Erastotenov ekperiment
 - Mali poduzetnici za zeleni otok (Erasmus+ KA1)
 - Vodena zrcala otoka Šolte
 - Od masline do maslinovog ulja
 - Putevima antičkih civilizacija (Erasmus+ KA2, Projekt INA)
 - Prva pomoć i programi HCK
 - Međunarodni projekt informatike i računalnog razmišljanja DABAR
 - BIG – Budi Internet genijalac

PRIRUČNICI I DRUGI TEMELJNI IZVORI:

1. Plava Eko-patrola: priručnik za provedbu izvannastavnog edukacijskog programa za održivi razvoj. // http://eko-patrola.org/Plava%20Eko-patrola_Prirucnik.pdf (20.8.2023.)
2. Najveća svjetska lekcija u Hrvatskoj: priručnik za nastavnike i sve zainteresirane za globalne ciljeve održivog razvoja. // https://www.eko.lijepa-nasa.hr/userfiles/files/nsl_knjiga_final_26012021_s-koricama_za-tisak.pdf
3. Građanski odgoj i obrazovanje. // <http://goo.hr/> (20.8.2023.)
4. LORA : Laboratorij održivog razvoja. // <http://lora.bioteka.hr/>
5. Novi globalni ciljevi održivog razvoja do 2030. // https://www.odraz.hr/wp-content/uploads/2020/10/globalni-ciljevi-odrzivog-razvoja-do-2030_web.pdf (20.8.2023.)
6. Vučina, Željana: Pretraživanje i vrednovanje informacija na Internetu. // http://www.ssb.hr/libraries/0000/2950/Pretra%C5%BEivanje_informacija_na_internetu.pdf (20.8.2023.)
7. Učenik-građanin: priručnik za Građanski odgoj i obrazovanje. // <https://www.rijeka.hr/wp-content/uploads/2016/05/U%C4%8Denik-gra%C4%91anin-Priru%C4%8Dnik-za-Gra%C4%91anski-odgoj-i-obrazovanje.pdf> (20.8.2023.)
8. Borić, Edita. Istraživačka nastava Prirode i Društva. // <https://dokumen.tips/documents/doc-dr-sc-edita-boric-istrazivacka-nastava-prirode-i-drustva.html?page=15> (20.8.2023.)
9. Bioteka. // <http://www.bioteka.hr/> (22.4.2022.)
10. Škole za održivu Europu: školski projekti o globalnim ciljevima // <https://fso.hr/wp-content/uploads/2021/02/2020-Skole-za-odrzivu-Europu.pdf> (22.4.2023.)
11. Baščina : časopis za povijest i kulturu otoka Šolte
12. Otok Šolta : monografija [uredništvo Zoran Radman et.al...]. Grohote : Općina Šolta, 2012.

Cilj 1. Poticati učenike na promišljanje o promjeni načina na koji proizvodimo i trošimo vodne resurse u uvjetima klimatskih promjena

TEMA 1. VODA - IZVOR ŽIVOTA

ORGANIZACIJA I KALENDAR RADA:

- 4. rujna do 29. rujna 2023. - upoznavanje s pojmom Održivi razvoj te 17 globalnih ciljeva za održivi razvoj do 2030. koji bi trebali promijeniti sliku svijeta te utvrđivanje stanja u neposrednom okolišu obzirom na klimatske promjene i djelovanje čovjeka kroz godišnja doba
- 11. rujna Dan europske baštine
- 16. rujna Svjetski dan očuvanja ozonskog omotača
- 16. listopada Svjetski dan hrane
- 6. studeni Međunarodni dan urbanih regija
- 22. ožujak Svjetski dan voda
- 23. ožujak Dan meteorologije
- 22. travanj Svjetski dan planete Zemlje
- 15. svibanj Međunarodni dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode u Hrvatskoj, Međunarodni dan akcije za klimu, Dan Ekoškole OŠ Grohote

KONTEKSTUALIZACIJA:

Bez prirodnih izvora tekuće na Šolti, do početka 80-tih godina 20. st. stanovništvo otoka ovisilo je o vodi koja je sakupljana u gustirnama - kamenim cisternama koje su se dijelom gradile kao mještanske, a dijelom su ih imala i pojedina kućanstva, u tzv. bunarima koji su građeni kao otvorena sakupljališta vode te u lokvama, nastalim na prirodnim kamenim udubljenima koja su ljudi dograđivali i pažljivo održavali. Istodobno se koristila i boćata voda za napajanje stoke i kuhanje.

U uvjetima intenzivnog razvoja turizma te klimatskih promjena pokazuje se potreba obnavljanja postojećih i gradnje novih gustirni i "bunara" te zaštita lokvi. Takav, tradicijski način prikupljanja vode jedno je od mogućih rješenja za racionalno korištenje prirodnih resursa.

ODRŽIVI RAZVOJ:

Cilj 6: Osigurati sanitarne uvjete i pristup pitkoj vodi za sve. Nestašica vode pogađa više od 40% ljudi u svijetu. Procjenjuje se da će ovaj postotak rasti s porastom globalne temperature kao posljedice klimatskih promjena. osnovni problem koji pogađa sve kontinente su sve manje količine ispravne vode za piće. Godine 2011., 41 zemlja bila je suočena s problemima vodoopskrbe; deset zemalja je skoro do kraja iscrpilo zalihe obnovljivih slatkih voda te moraju se oslanjaju na nekonvencionalne resurse. zaštita i obnavljanje ekosustava koji su povezani s vodom, kao što su: šume, planine, močvare i rijeke neophodni su ako želimo ublažiti nestašicu vode.

Cilj 12: Osigurati modele održive potrošnje i proizvodnje. Postizanje privrednog rasta i održivog razvoja nalaže hitno smanjenje našeg utjecaja na okoliš, koje će se postići promjenom načina na koji proizvodimo i trošimo proizvode i resurse. Poljoprivreda je najveći potrošač vode u svijetu, a za navodnjavanje danas se troši skoro 70% ukupnih slatkih voda koje su adekvatne za ljudske upotrebe

PROBLEMSKO PITANJE:

1. *Na koji način se, u uvjetima klimatskih promjena, mogu uskladiti tradicijske vještine s novim tehnologijama s ciljem osiguravanja pristupa pitkoj vodi i održivoj potrošnji?*

KORELACIJA:

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
1. razred: PiD, HJ, EJ, LK, SRO, HJ, EJ, Informatika, RKT vjeronauk, GK 2. razred: HJ, EJ, LK, PiD, Informatika SRO, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri – Mladi za stare, stari za mlade, Školski medni dan i promocija hrvatskih pčelinjaka, Od masline do maslinova ulja, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok, ŠPP INA: Mali laboratorij, Likovna grupa, Klub mladih tehničara - Robotika i automatika, UZ Buharica, Prirodoslovna grupa	3. razred: HJ, EJ, PiD, LK, Informatika, SRO, RKT vjeronauk, GK 4. razred: HJ, LK, PiD, Informatika, SRO, RKT vjeronauk, GK 5. razred: Geografija, LK, Priroda, HJ, EJ, NjJ, TK, Matematika, Informatika, SRO, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri - Mladi za stare, stari za mlade, Od masline do maslinova ulja, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok ŠPP INA: Mali laboratorij, Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara-Robotika i automatika, UZ Buharica	6. razred: Priroda, LK, Geografija, HJ, EJ, Informatika, TK, SRO, Matematika, RKT vjeronauk, GK 7. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Informatika, Matematika, TK, LK, HJ, EJ, SRO, RKT vjeronauk, GK 8. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Matematika, TK, HJ, EJ, LK, SRO, RKT vjeronauk, GK Projekti: Projekti: Eko škola, Školski volonteri - Mladi za stare, stari za mlade, Od masline do maslinova ulja, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok ŠPP INA: Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara-Robotika i automatika, UZ Buharica

OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA: Poduzetništvo, Održiv razvoj, Uporaba informacijsko komunikacijske tehnologije, Učiti kako učiti

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
pod A.1.3. Upoznaje mogućnosti osobnog razvoja (razvoj karijere, profesionalno usmjeravanje).	pod B.2.1. Razvija poduzetničku ideju od koncepta do realizacije.	pod B.3.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice. pod C.3.1. i pod C.3.2. Sudjeluje u projektu ili proizvodnji od ideje do realizacije.
odr B.1.2. Sudjeluje u aktivnostima škole na zaštiti okoliša i u suradnji škole sa zajednicom.	odr A.2.3. Razmatra utjecaj korištenja različitih izvora energije na okoliš i ljude.	odr A.3.4. Objašnjava povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu.
ikt C.1.3. Učenik uz učiteljevu pomoć odabire potrebne informacije među pronađenima.	ikt A.2.3. Učenik se odgovorno i sigurno koristi programima i uređajima. ikt C.2.4. Učenik uz učiteljevu pomoć odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.	ikt A.3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima. ikt C.3.4. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.

uku A.1.1. <i>1. Upravljanje informacijama.</i> Učenik uz pomoć učitelja traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.	uku A.2.4. Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje	uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja

AKTIVNOSTI UČENIKA I ISHODI NA RAZINI AKTIVNOSTI:

PROBLEMSKA I ISTRAŽIVAČKA NASTAVA:

- Istraživanje izvora informacija (obnovljivi i neobnovljivi izvori energije, efekt staklenika i globalno zatopljenje, kisele kiše, ozonske rupe, bioraznolikost)
- raspravljanje i argumentiranje
- prezentiranje i objašnjavanje zaključaka kroz primjenu različitih IKT alata

TERENSKA I IZVNAUČIONIČKA NASTAVA utvrđivanje stanja okoliša u neposrednom okruženju (fotografiranje, video zapisi, grafički i drugi prikazi i oblici dokumentiranja kroz korištenje IKT-a, likovni radovi)

- pretraživanje različite izvora informacija (usmena predaja, pisani izvori Knjižnica Grohote, Školska knjižnica, e-izvori)
- služenje se IKT-om u istraživanju i dokumentiranju aktivnosti
- istraživanje tradicijskih oblika čuvanja pitke vode i vode za navodnjavanje (gustirne) (razgovor sa susjedima i srodnicima)
- utvrđivanje načina navodnjavanja poljoprivrednih površina na Otoku nekad i sad
- istraživanje
- mjerenja i prikupljanje podatke o zapremini sačuvanih gustirni na otoku (zajedničkih i pojedinih domaćinstava) lociranje i obilazak tradicijskih sakupljališa vode
- izrada plana zaštite gustirni, "bunara" i lokvi
- analiziranje potrošnje vode u vrijeme turističke sezone
- istraživanje načine korištenja otpadnih voda kao gospodarskih resursa za život čovjeka i čisti okoliš
- sadnja autohtone vrste u školskom vrtu
- timsko pripremanje i izlaganje o temi

Učenici će moći (ishodi):

- promatrati i opažati vremenske promjene u neposrednom okolišu
- pratiti i bilježiti promjene u kalendar prirode
- opisati vremenske prilike i klimatske promjena kroz duže vremensko razdoblje
- donositi zaključke o promjenama u životu i radu ljudi
- primjenjivati načela održivosti u aktivnostima škole kao što su ušteda energije, razvrstavanje otpada i recikliranje
- procijeniti važnost otpadnih voda kao resursa za pravilno gospodarenje i čisti okoliš
- klasificirati izvore energije na obnovljive i neobnovljive
- navesti načine održivoga korištenja prirodnih resursa
- prikupljati i analizirati podatke o utjecaju ljudskih djelatnosti na okoliš
- odabirati informaciju među više pronađenih s obzirom na upute za pretraživanje
- bilježiti pronađenu informaciju, njezin izvor i datum pristupa
- prikupljati podatke i procijeniti osobne i obiteljske potrebe s ciljem racionalne potrošnje
- prihvaćati održivu potrošnju kao način života
- vrednovati važnost zaštite pitke vode i slatke vode za potrebe poljoprivrede u zajednici
- dokumentirati faze istraživanja

- prezentirati rezultate istraživanja i zaključke

AKTIVNOSTI UČITELJA: priprema i vodi aktivnosti, demonstrira, organizira praktični i terenski rad, priprema izvore informacija kontaktira s roditeljima i drugim članovima lokalne zajednice i daje obavijesti o aktivnostima (mentorira)

AKTIVNOSTI SRS: priprema planiranje i koordinira učitelje, uspostavlja suradnju s lokalnom zajednicom

AKTIVNOST RODITELJA I LOKALNE ZAJEDNICE: zajednički rad na projektu kroz obrnutu učionicu kao strategiju učenja

SURADNICI: GKMM Knjižnica Grohote

VREMENSKI OKVIR: 34 nastava sata kroz korelaciju nastavnih predmeta, ina i projekata odnosno međupredmetne teme

OBLICI RADA: individualni rad, rad u parovima, rad u grupama, timski rad i suradnički rad, frontalni rad, hibridna nastava - f2f i e-učenje

STRATEGIJE UČENJA I POUČAVANJA:

- terenska nastava/izvanučionička nastava
- suradničko učenje
- učenje otkrivanjem
- rješavanje problema
- praktičan rad
- obrnuta učionica (flipped classroom)

METODE RADA: razgovora, demonstracije, čitanja i rada na tekstu, pisanja, učenje pomoću ikt-a, rješavanje problema, učenje otkrivanjem

VREDNOVANJE:

- **vrednovanje za učenje:**
 - rješavanje problema
 - kategorizacija pojmova
 - grafički organizatori znanja
 - analiza rezultata
 - rasprava
- **vrednovanje kao učenje:**
 - liste za procjenu
 - bilješke učenika
 - vršnjačko vrednovanje

PRIMARNI IZVORI:

Izvori (e-izvori, udžbenici, školska knjižnica GKMM, Knjižnica Grohote):

1. Najveća svjetska lekcija u Hrvatskoj: priručnik za nastavnike i sve zainteresirane za globalne ciljeve održivog razvoja. // https://www.eko.lijepa-nasa.hr/userfiles/files/nsl_knjiga_final_26012021_s-koricama_za-tisak.pdf (20.8.2023.)
2. Novi globalni ciljevi održivog razvoja do 2030. // https://www.odraz.hr/wp-content/uploads/2020/10/globalni-ciljevi-odrzivog-razvoja-do-2030_web.pdf (20.8.2023.)
3. Što je to održivost? // <https://www.youtube.com/watch?v=vas1WyT6FZY&feature=youtu.be>
4. Globalni ciljevi za održivi razvoj // Lora: Laboratorij održivog razvoja // <http://lora.bioteka.hr/un-ciljevi-odrzivog-razvoja/> (20.8.2023.)
5. Pročitajte što akademici kažu o klimatskim promjenama // <http://biologija.com.hr/modules/AMS/article.php?storyid=10252> (20.8.2023.)
6. Bioteka // <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/> (20.8.2023.)
7. Kako podučavati o klimi i klimatskim promjenama? // <http://door.hr/wp-content/uploads/2016/01/Prirucnik-za-nastavnike.pdf> (20.8.2023.)
8. 22. ožujka - dan dragocjenog resursa! / Biologija // <http://biologija.com.hr/modules/AMS/article.php?storyid=10128>
9. **Baščina : časopis za povijest i kulturu otoka Šolte**
10. **Otok Šolta** : monografija [uredništvo Zoran Radman et.al...]. Grohote : Općina Šolta, 2012.
11. Sadržaji iz udžbenika pojedinih predmeta i plana rada INA
12. Škole za održivu budućnost: smjernice za odgojno-obrazovni sustav u prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju njihovih posljedica // <https://fso.hr/fso-publikacije/skole-za-odrzivu-buducnost-smjernice-za-odgojno-obrazovni-sustav-u-prilagodbi-klimatskim-promjenama-i-ublazavanju-njihovih-posljedica/> (20.8.2023.)
13. Škole za održivu Europu: školski projekti o globalnim ciljevima // <https://fso.hr/fso-publikacije/skole-za-odrzivu-europu-skolski-projekti-o-globalnim-ciljevima/> (20.8.2023.)
14. Malim koracima do velikih promjena // <https://fso.hr/fso-publikacije/malim-koracima-do-velikih-promjena/> (20.8.2023.)
15. E, to se zove eko-škola! // <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/article.php?storyid=41> (20.8.2023.)
16. Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje - STEM genijalci // http://www.stem-genijalci.eu/wp-content/uploads/eucenje/cip/Prirucnik_Kriticko_citanje_web.pdf (20.8.2023.)
17. Brana S. (2015.) Kalić, priručnik za upoznavanje lokvi u Istri; Pula: Zelena Istra i JU Natura Histrica. // https://www.zelena-istra.hr/media/filer_public/c2/1a/c21a4979-d642-477e-80be-e75fb38b13e1/krske-lokve-istra.pdf (20.8.2023.)
18. Good inicijativa : Građanski odgoj i obrazovanje. Materijali vezani za ekološku dimenziju // <https://goo.hr/materijali-i-publikacije-good-inicijative-za-skole/> (20.8.2023.)
19. Pokreni se, promijeni sve!. Zelena Istra // https://www.youtube.com/watch?v=5_YWNqs8rMI (20.8.2023.)
20. A što ako nestane vode? (scenarij poučavanja: *Međupredmetna tema* Poduzetništvo) // <https://edutorij.e-skole.hr/share/proxy/alfresco-noauth/edutorij/api/proxy-guest/6b3ffca3-ab1f-4234-a771-d247a2ae8c1f/index.html> / (30.8.2023.)

Cilj 2: Poticati učenike na promišljanje oblicima ugrožavanja ekosustava Jadranskog mora kroz djelovanje čovjeka u lokalnoj zajednici

TEMA: MORA I OCEANI

ORGANIZACIJA I KALENDAR RADA:

- 16. rujan Svjetski dan očuvanja ozonskog omotača
- 4. listopad Svjetski dan životinja
- 8. studenog Svjetski dan urbanizma
- 22. ožujak Svjetski dan voda
- 22. travanj Dan planeta Zemlja
- 2. svibanj Svjetski dan delfina
- 15. svibanj Međunarodni dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode u Hrvatskoj, Međunarodni dan akcije za klimu: Dan Ekoškole OŠ Grohote
- 22. svibanj Međunarodni dan biološke raznovrsnosti
- 8. lipanj Svjetski dan oceana

KONTEKSTUALIZACIJA:

Otok Šolta se sve više razvija kao privlačna turistička destinacija te se na taj način i uz utjecaj klimatskih promjena ugrožava i priobalni i podmorski ekosustavi i bioraznolikost mora.

ODRŽIVI RAZVOJ

Cilj 14: Oceani, mora i obalna područja izloženi su brojnim utjecajima i djelovanjem čovjeka. Kroz različite oblike zagađivanja čovjek uništava i ugrožava morske ekosustave, a time i život i opstanak više od tri milijarde ljudi koji direktno ovisi o oceanima, morima i obalnim područjima. ... Zagađenje mora, koje najvećim dijelom uzrokuju kopneni izvori, dostiže alarmantnu razinu. U prosjeku na svakom kvadratnom kilometru oceana nalazi se 13.000 komada plastičnog otpada.

PROBLEMSKO PITANJE:

1. *Koji oblici ljudske aktivnosti utječu na ekosustav Jadranskog mora te na koji način ga možemo zaštititi?*
2. *Je li zagrijavanje od nekoliko stupnjeva razlog za zabrinutost i kako utječe na razinu mora, ekstremne prirodne pojave, zakiseljavanje oceana i na život ljudi?*

KORELACIJA:

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
1. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK 2. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok INA: Mali laboratorij, Recitatorsko-dramska grupa, Likovna grupa, Klub mladih tehničara - Robotika i automatika	3. razred: PiD, HJ, EJ, Matematika, LK, TK, RKT vjeronauk, GK 4. razred: PiD, Matematika, Informatika, HJ, EJ, LK, RKT vjeronauk, GK 5. razred: HJ, EJ, Geografija, LK, SRO, TK, Informatika, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri, Eratostenov eksperiment, , Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok, Folklor, Baština otoka Šolte	6. razred: Priroda, LK, Geografija, HJ, EJ, Informatika, TK, SRO, Matematika, RKT vjeronauk, GK 7. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Informatika, Matematika, TK, LK, HJ, EJ, SRO, RKT vjeronauk, GK 8. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Matematika, TK, HJ, EJ, LK, SRO, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri, Eratostenov eksperiment, , Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali

	INA: Mali laboratorij, Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara – Roborika i automatika, Likovna grupa, UZ Buharica, Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa	poduzetnici za zeleni otok, Folklor, Baština otoka Šolte INA: Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara – Roborika i automatika, Likovna grupa, UZ Buharica, Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa

OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA: Održiv razvoj, Uporaba informacijsko komunikacijske tehnologije, Učiti kako učiti

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
odr B.1.2. Sudjeluje u aktivnostima škole na zaštiti okoliša i u suradnji škole sa zajednicom.	odr A.2.3. Razmatra utjecaj korištenja različitih izvora energije na okoliš i ljude.	odr A.3.4. Objašnjava povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu.
ikt A.1.1. Učenik uz učiteljevu pomoć odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje jednostavnih zadataka. ikt C.1.3. Učenik uz učiteljevu pomoć odabire potrebne informacije među pronađenima.	ikt A.2.1. Učenik prema savjetu odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje zadatka. ikt C.2.4. Učenik uz učiteljevu pomoć odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.	ikt A.3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima. ikt C.3.4. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.
uku A.1.1. <i>1. Upravljanje informacijama.</i> Učenik uz pomoć učitelja traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.	uku A.2.4. Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje	uku A.3.4. Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja

AKTIVNOSTI UČENIKA I ISHODI NA RAZINI AKTIVNOSTI:

- Istraživanje izvora informacija (obnovljivi i neobnovljivi izvori energije, efekt staklenika i globalno zatopljenje, kisele kiše, ozonske rupe, bioraznolikost)
- raspravljavanje i argumentiranje
- prezentiranje i objašnjavanje zaključaka kroz primjenu različitih IKT alata

TERENSKA I IZVNAUČIONIČKA NASTAVA utvrđivanje stanja okoliša u neposrednom okruženju (fotografiranje, video zapisi, grafički i drugi prikazi i oblici dokumentiranja kroz korištenje IKT-a, likovni radovi)

- pretražuju različite izvore informacija
- koriste IKT u istraživanju i dokumentiranju aktivnosti
- uzimaju uzorke morske vode tijekom godine i provode laboratorijske analize
- prate vremenske prilike (vjetar, kiša, morske struje) tijekom godine
- istražuju gospodarske djelatnosti vezane za more
- na terenu prate zagađenost i devastaciju obale

Učenici će moći (ishodi):

- promatrati i opažati vremenske promjene uz obalu i na moru

- pratiti i bilježiti promjene u kalendar prirode
- opisati vremenske prilike (temperatura mora, oblaci, padaline vjetar, morske struje, valovi i sl)
- objasniti utjecaj obalnog reljefa i morskih struja na oblike ugroženosti od zagađenja morskog okoliša
- donositi zaključke o promjenama morskih ekosustava
- primjenjivati načela održivosti u aktivnostima škole kao što su razvrstavanje otpada i recikliranje
- prepoznati važnost mora i potrebu njegove zaštite
- navesti načine održivoga korištenja prirodnih resursa vezanih uz more
- prikupljati i analizirati podatke o utjecaju ljudskih djelatnosti na okoliš
- bilježiti pronađene informacije, njihov izvor i datum pristupa te povezivati informacije s mogućnošću njezine uporabe u dijelu rada na zadanu temu
- prihvaćati održivu potrošnju kao način života
- objašnjavati kako ekonomske aktivnosti utječu na morski okoliš i društvo
- odabrati oblike ponašanja vezane uz očuvanje mora i obale te morske bioraznolikosti

AKTIVNOSTI UČITELJA: priprema i vodi aktivnosti, demonstrira, organizira praktični i terenski rad, priprema izvore informacija kontaktira s roditeljima i drugim članovima lokalne zajednice i daje obavijesti o aktivnostima (mentorira)

AKTIVNOSTI SRS: priprema planiranje i koordinira učitelje, uspostavlja suradnju s lokalnom zajednicom

AKTIVNOST RODITELJA I LOKALNE ZAJEDNICE: omogućavanje učenicima pristup strategiji održivog razvoja lokalne zajednice

SURADNICI: GKMM Knjižnica Grohote, Komunalno Basilija d.o.o, Crveni križ Split, Općina Šolta

VREMENSKI OKVIR: 30 nastavnih sati kroz korelaciju nastavnih predmeta, ina i projekata odnosno međupredmetne teme

OBLICI RADA: individualni rad, rad u parovima, rad u grupama, frontalni rad (hibridna nastava, f2f i e-učenje)

STRATEGIJE UČENJA I POUČAVANJA:

- suradničko učenje
- učenje otkrivanjem (istraživanje)
- terenska i izvanučionička nastava
- čitanje, pisanje, govorenje
- obrnuta učionica (flipped classroom)
- praktičan rad /laboratorijske vježbe
- rješavanje problema

METODE RADA: demonstracije, razgovora, rasprava, izrada umnih mapa i postera, izrada grafičkih prikaza (služenje ikt-om), učenje otkrivanjem

VREDNOVANJE:

vrednovanje za učenje:

- rješavanje problema
- kategorizacija pojmova
- grafički organizatori znanja
- Vennov dijagram
- analiza rezultata

- rasprava
- **vrednovanje kao učenje:**
 - liste za procjenu
 - bilješke učenika
 - vršnjačko vrednovanje

PRIMARNI IZVORI:

1. O ciljevima održivog razvoja: Cilj 14. Oceani, mora i morski resursi // <http://biologija.com.hr/modules/AMS/article.php?storyid=10272> (20.8.2022.)
2. CILJ 14. Zaštititi i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse // <http://lora.bioteka.hr/cilj-14-zastititi-i-odrzivo-koristiti-oceane-mora-i-morske-resurse/> (20.8.2022.)
3. Onečišćenje mikroplastikom // <https://www.ekovjesnik.hr/clanak/1148/video-oneciscenje-mikroplastikom> (20.8.2022.)
4. **Alarmantno stanje – oceani su postali odlagalište plastičnog otpada** // <http://biologija.com.hr/modules/AMS/article.php?storyid=10192> (20.8.2022.)
5. Što je to održivost? // <https://www.youtube.com/watch?v=vas1WyT6FZY&feature=youtu.be> (20.8.2022.)
6. Institut plavi svijet // <https://www.plavi-svijet.org/> (20.8.2022.)
7. O ciljevima održivog razvoja: Cilj 14. Oceani, mora i morski resursi // <http://biologija.com.hr/modules/AMS/article.php?storyid=10272> (20.8.2022.)
8. Mogu li i mikroorganizmi pomoći u zaštiti Jadranskoga mora? // <http://biologija.com.hr/modules/AMS/article.php?storyid=10274> (20.8.2022.)
9. Bioteka // <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/> (20.8.2022.)
10. Što pojedinac može učiniti za zaštitu mora // <http://www.zastitamora.net/edukacija/sto-pojedinac-moze-uciniti-za-zastitu-mora/>
11. Zaštita Jadrana // <http://www.zastitamora.net/podmorje/o-jadranu/> (20.8.2022.)
12. **Baščina : časopis za povijest i kulturu otoka Šolte** (*istražiti o lokvama, gustirnama, biljnim i životinjskim vrstama na Šolti*)
13. **Otok Šolta** : monografija [uredništvo Zoran Radman et.al...]. Grohote : Općina Šolta, 2012.

Cilj 3. Poticati učenike na istraživanje bioraznolikosti i ekosustava u neposrednom okolišu te oblicima njihova očuvanja u uvjetima klimatskih promjena i djelovanja čovjeka na prirodu

TEMA: BIORAZNOLIKOST OTOKA ŠOLTE

ORGANIZACIJA I KALENDAR RADA:

- 22. rujan prvi dan jeseni
- 4. listopada Međunarodni dan zaštite životinja
- 8. studenog Svjetski dan urbanizma
- 11. prosinca Svjetski dan planina
- 2 veljača 2023 - Međunarodna dana zaštite močvarnih područja
- 10. svibanj Dan ptica i drveća
- 15. svibanj Međunarodni dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode u Hrvatskoj, Međunarodni dan akcije za klimu: Dan Ekoškole OŠ Grohote
- 22. svibanj Međunarodni dan biološke raznovrsnosti

KONTEKSTUALIZACIJA:

Intenzivnom gradnjom i razvojem turizma biološka raznolikost i prirodna staništa i na otoku Šolti sve su više izloženi negativnim utjecajima ljudske djelatnosti na prirodu.

ODRŽIVI RAZVOJ:

Cilj 15: Održivo upravljati šumama, suzbiti dezertifikaciju, zaustaviti i preokrenuti degradaciju zemljišta i spriječiti daljnji gubitak biološke raznolikosti. Svrha ciljeva održivog razvoja je **očuvanje i vraćanje u prvobitno stanje kopnenih ekosustava, kao što su šume, močvare, sušni tereni i planine do 2030. godine.** Promoviranje održivog upravljanja šumama i zaustavljanje krčenja šuma također su značajni za ublažavanje posljedica klimatskih promjena. **Potrebno je hitno raditi na sprječavanju nestanka prirodnih staništa i biološke raznolikosti, koji su naše zajedničko nasljeđe.**

Očuvanje šuma i drugih ekosistema jedan je od 17 globalnih ciljeva koji čine Program održivog razvoja do 2030. godine

PROBLEMSKO PITANJE:

1. *Na koji način djelovanje čovjeka na prirodu utječe na promjene u okolišu i ekosustavima zajednice u kojoj živiš?*

KORELACIJA:

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
1. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK 2. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok, Folklor INA: Mali laboratorij, Recitatorsko-dramska grupa, Likovna grupa, Klub mladih tehničara - Robotika i automatika	3. razred: PiD, HJ, EJ, Matematika, LK, TK, RKT vjeronauk, GK 4. razred: PiD, Matematika, Informatika, HJ, EJ, LK, RKT vjeronauk, GK 5. razred: HJ, EJ, Geografija, LK, SRO, TK, Informatika, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri, Eratostenov eksperiment, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok,	6. razred: Priroda, LK, Geografija, HJ, EJ, Informatika, TK, SRO, Matematika, RKT vjeronauk, GK 7. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Informatika, Matematika, TK, LK, HJ, EJ, SRO, RKT vjeronauk, GK 8. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Matematika, TK, HJ, EJ, LK, SRO, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Školski volonteri, Eratostenov eksperiment, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala

	INA: Mali laboratorij, Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara – Roborika i automatika, Likovna grupa, UZ Buharica, Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa, Folklor, Baština otoka Šolte	otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok, Folklor INA: Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara – Roborika i automatika, Likovna grupa, UZ Buharica, Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa, Baština otoka Šolte

OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA: Održiv razvoj, osobni i socijalni razvoj, poduzetništvo, učiti kako učiti, Uporaba IKT-a

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
odr A.1.2. Opisuje raznolikost u prirodi odr B.1.2. Sudjeluje u aktivnostima škole na zaštiti okoliša i suradnji škole sa zajednicom odr. C.1.1. Identificira primjere dobrog odnosa prema prirodi	odr A.2.1. Razlikuje pozitivne i negativne utjecaje čovjeka na prirodu i okoliš. odr A.2.2. Uočava da u prirodi postoji međudjelovanje i međuovisnost. odr B.2.3. Opisuje kako pojedinac djeluje na zaštitu prirode i resursa odr C.2.1. Solidaran je i empatičan u odnosu prema drugim živim bićima.	odr A.3.1. Objašnjava osnovne sastavnice prirodne raznolikosti. odr A.3.2. Analizira načela i vrijednosti ekosustava. odr A.3.4. Objašnjava povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu
pod B.1.2. Planira i upravlja aktivnostima	pod B.2.2. Planira i upravlja aktivnostima	pod B.3.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice
osr B.1.2. Razvija komunikacijske kompetencije	osr B.2.4. Suradnički uči i radi u timu.	osr A.3.4. Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem
uku A.1.2. Učenik se koristi jednostavnim strategijama učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz pomoć učitelja	uku A.2.3. Učenik se koristi kreativnošću za oblikovanje svojih ideja i pristupa rješavanju problema.	uku A.3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.
ikt A.1.1. Učenik uz učiteljevu pomoć odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje jednostavnih zadataka. ikt A.1.4. Učenik prepoznaje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš	ikt A.2.1. Učenik prema savjetu odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje zadatka. ikt C.2.3. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno uspoređuje i odabire potrebne informacije među pronađenima.	ikt A.3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima. ikt C.3.4. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.

		ikt D.3.2. Učenik rješava složenije probleme služeći se digitalnom tehnologijom.

AKTIVNOSTI UČENIKA:

PROBLEMSKA I ISTRAŽIVAČKA NASTAVA:

- Istraživanje izvora informacija
- raspravljanje i argumentiranje
- prezentiranje i objašnjavanje zaključaka kroz primjenu različitih IKT alata

TERENSKA I IZVNAUČIONIČKA NASTAVA utvrđivanje stanja okoliša u neposrednom okruženju (fotografiranje, video zapisi, grafički i drugi prikazi i oblici dokumentiranja kroz korištenje IKT-a, likovni radovi)

- lociranje i obilazak vlažnih staništa na Šolti
- lociranje i obilazak šumskih i livadnih staništa na Šolti
- uzimanje uzoraka vode i tla za ispitivanje kvalitete, zakiseljenosti i drugih oblika zagađenja u neposrednom okruženju
- utvrđivanje bogatstva i raznolikosti flore i faune otoka Šolte
- istraživanje stupnja ugroženosti pojedinih biljnih i životinjskih vrsta na Šolti
- izrada plana zaštite pojedinih ekosustava
- provođenje akcije zaštite ugroženih staništa i vrsta
- posjet udrugama za zaštitu životinja na Šolti

Učenici će moći (ishodi):

- opisati vremenske prilike i klimatske promjena kroz duže vremensko razdoblje
- opisati kopnene ekosustave na Šolti
- prikupiti informacije o ugroženim biljnim i životinjskim vrstama na Šolti
- donositi zaključke o promjenama ekosustava obzirom na klimatske promjene
- prepoznati važnost prirode i potrebu njene zaštite
- prikupljati i analizirati podatke o utjecaju ljudskih djelatnosti na okoliš
- objasniti povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu
- odabirati informaciju među više pronađenih s obzirom na upute za pretraživanje
- bilježiti pronađenu informaciju, njezin izvor i datum pristupa
- objašnjavati kako ekonomske aktivnosti utječu na okoliš i društvo
- vrednovati aktivnosti udruga ili zajednica koje se bave zaštitom životinja

AKTIVNOSTI UČITELJA: priprema i vodi aktivnosti, demonstrira, organizira praktični i terenski rad, priprema izvore informacija kontaktira s roditeljima i drugim članovima lokalne zajednice i daje obavijesti o aktivnostima (mentorira)

AKTIVNOSTI SRS: priprema planiranje i koordinira učitelje, uspostavlja suradnju s lokalnom zajednicom

AKTIVNOST RODITELJA I LOKALNE ZAJEDNICE: zajednički rad na projektu kroz obrnutu učionicu kao strategiju učenja

SURADNICI: GKMM Knjižnica Grohote

VREMENSKI OKVIR: 34 nastava sata kroz korelaciju nastavnih predmeta, ina i projekata odnosno međupredmetne teme

OBLICI RADA: individualni rad, rad u parovima, rad u grupama, timski rad i suradnički rad, frontalni rad, hibridna nastava - f2f i e-učenje

STRATEGIJE UČENJA I POUČAVANJA:

- terenska nastava/izvanučionička nastava
- suradničko učenje
- učenje otkrivanjem
- rješavanje problema
- praktičan rad
- obrnuta učionica (flipped classroom)

METODE RADA: razgovora, demonstracije, čitanja i rada na tekstu, pisanja, učenje pomoću ikt-a, rješavanje problema, učenje otkrivanjem

VREDNOVANJE:

- **vrednovanje za učenje:**
 - iskustvena nastava
 - čitanje, pisanje, govorenje
 - obrnuta učionica (flipped classroom)
- **vrednovanje kao učenje:**
 - liste za procjenu
 - bilješke učenika
 - vršnjačko vrednovanje

PRIMARNI IZVORI:

Izvori (e-izvori, udžbenici, školska knjižnica GKMM, Knjižnica Grohote):

1. Najveća svjetska lekcija u Hrvatskoj: priručnik za nastavnike i sve zainteresirane za globalne ciljeve održivog razvoja. // https://www.eko lijepa-nasa.hr/userfiles/files/nsl_knjiga_final_26012021_s-koricama_za-tisak.pdf (20.8.2023.)
2. Što je to održivost? // <https://www.youtube.com/watch?v=vas1WyT6FZY&feature=youtu.be>
3. Globalni ciljevi za održivi razvoj // Lora: Laboratorij održivog razvoja // <http://lora.bioteka.hr/un-ciljevi-odrzivog-razvoja/> (20.8.2023.)
4. Bioteka // <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/> (20.8.2023.)
5. Škole za održivu budućnost: smjernice za odgojno-obrazovni sustav u prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju njihovih posljedica // <https://fso.hr/fso-publikacije/skole-za-odrzivu-buducnost-smjernice-za-odgojno-obrazovni-sustav-u-prilagodbi-klimatskim-promjenama-i-ublazavanju-njihovih-posljedica/> (20.8.2023.)
6. Malim koracima do velikih promjena // <https://fso.hr/fso-publikacije/malim-koracima-do-velikih-promjena/> (20.8.2023.)
7. Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje - STEM genijalci // http://www.stem-genijalci.eu/wp-content/uploads/eucenje/cip/Prirucnik_Kriticko_citanje_web.pdf (20.8.2023.)
8. Brana S. (2015.) Kalić, priručnik za upoznavanje lokvi u Istri; Pula: Zelena Istra i JU Natura Histrica. // https://www.zelena-istra.hr/media/filer_public/c2/1a/c21a4979-d642-477e-80be-e75fb38b13e1/krske-lokve-istra.pdf (20.8.2023.)
9. Good inicijativa : Građanski odgoj i obrazovanje. Materijali vezani za ekološku dimenziju // <https://goo.hr/materijali-i-publikacije-good-inicijative-za-skole/> (20.8.2023.)
10. Pokreni se, promijeni sve!. Zelena Istra // https://www.youtube.com/watch?v=5_YWNqs8rMI (20.8.2023.)
11. Biologija // <http://biologija.com.hr/> (20.8.2023.)
12. E, to se zove eko-škola! // <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/article.php?storyid=41> (20.8.2023.)
13. **Baščina : časopis za povijest i kulturu otoka Šolte** (istražiti o biljnim i životinjskim vrstama na Šolti)
14. **Otok Šolta** : monografija [uredništvo Zoran Radman et.al...]. Grohote : Općina Šolta, 2012.
15. Good inicijativa : Građanski odgoj i obrazovanje. Materijali vezani za ekološku dimenziju // <https://goo.hr/materijali-i-publikacije-good-inicijative-za-skole/> (20.8.2023.)

Cilj 4. Razvijati stvaralaštvo, kreativnosti i poduzetničke aktivnosti u skladu s održivim razvojem (umjetnički prikaz svijeta oko sebe, racionalno trošenje prirodnih resursa i smanjenje utjecanja čovjeka na okoliš)

TEMA: OD IDEJE DO NOVE VRIJEDNOSTI

ORGANIZACIJA I KALENDAR RADA:

- listopad/studeni 2022. – branje maslina
- listopad/studeni – ožujak Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj
- 15. listopad-15 studeni MHK (19. listopada – promocija priručnika Lijekovi od davnina ; GKMM Knjižnica Grohote)
- 8. studenog Svjetski dan urbanizma
- 9. studeni Svjetski dan pronalazača
- 17. listopad Međunarodni dan borbe protiv siromaštva
- 31. listopad – 6. studeni Tjedan štednje
- 20. ožujak Svjetski dan pripovijedanja (Dječji Pričigin)
- travanj Marulićevi dani
- travanj/svibanj Smotra UZ
- svibanj Dani volonterskog rada

KONTEKSTUALIZACIJA:

OŠ Grohote, kroz niz aktivnosti i projekata potiče aktivnu ulogu učenika u razvoju i oblikovanju svojih znanja, vještina i vrijednosti te povezanosti sa životnim iskustvima. Učenike se potiče na kritičko promišljanje, kreativnost i inovativnost istraživanje i rješavanje problema te preuzimanje inicijative. Kroz neposredna uključenost i suradnja s roditeljima, lokalnom i širom zajednicom cilj je ostvariti veze sa životom izvan škole.

PROBLEMSKO PITANJE:

1. *Na koji način možeš aktivno sudjelovati u lokalnoj zajednici kao nositelj akcija za očuvanje i zaštitu prirode u skladu s održivim razvojem?*

KORELACIJA:

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
1. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK 2. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Od masline do maslinovog ulja, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok INA: Mali laboratorij, Recitatorsko-dramska grupa, Likovna grupa, Klub mladih tehničara - Robotika i automatika, ŠSK, Folklor, Baština otoka Šolte	3. razred: PiD, HJ, EJ, Matematika, LK, TK, RKT vjeronauk, GK 4. razred: PiD, Matematika, Informatika, HJ, EJ, LK, RKT vjeronauk, GK 5. razred: HJ, EJ, Geografija, LK, SRO, TK, Informatika, RKT vjeronauk, GKž Projekti: Eko škola, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Od masline do maslinovog ulja, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Eratostenov eksperiment, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok, Erasmus+ Putevima antičkih civilizacija	6. razred: Priroda, LK, Geografija, HJ, EJ, Informatika, TK, SRO, Matematika, RKT vjeronauk, GK 7. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Informatika, Matematika, TK, LK, HJ, EJ, SRO, RKT vjeronauk, GK 8. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Matematika, TK, HJ, EJ, LK, SRO, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Od masline do maslinovog ulja, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Eratostenov eksperiment, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok,

	INA: Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara, Likovna grupa Prva pomoć i programi HCK Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa, ŠSK, Folklor, Baština otoka Šolte	Erasmus+ Putevima antičkih civilizacija INA: Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa Klub Mladih Tehničara, Likovna grupa, Prva pomoć i programi HCK, Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa, ŠSK, Folklor, Baština otoka Šolte

OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA: Održiv razvoj, osobni i socijalni razvoj, poduzetništvo, učiti kako učiti

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
odr B.1.2. Sudjeluje u aktivnostima škole na zaštiti okoliša i suradnji škole sa zajednicom odr. C.1.1. Identificira primjere dobrog odnosa prema prirodi	odr A.2.1. Razlikuje pozitivne i negativne utjecaje čovjeka na prirodu i okoliš. odr B.2.3. Opisuje kako pojedinac djeluje na zaštitu prirode i resursa	odr A.3.4. Objašnjava povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu odr. C.3.2. Navodi primjere utjecaja ekonomije na dobrobit
pod A.1.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.1.2. Planira i upravlja aktivnostima pod C.1.3. Upoznaje funkciju novca	pod A.2.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.2.2. Planira i upravlja aktivnostima pod C.2.3. Upoznaje funkciju novca u osobnome i obiteljskome životu.	pod A.2.3. Upoznaje mogućnosti razvoja karijere i profesionalnoga usmjeravanja. pod B.2.2. Planira i upravlja aktivnostima. pod B.3.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice pod C.2.1. Istražuje procese proizvodnje dobara, pružanja usluga i gospodarske djelatnosti u zajednici.
osr B.1.2. Razvija komunikacijske kompetencije	osr B.2.4. Suradnički uči i radi u timu.	osr A.3.4. Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem
uku A.1.2. Učenik se koristi jednostavnim strategijama učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz pomoć učitelja	uku A 2.3. Učenik se koristi kreativnošću za oblikovanje svojih ideja i pristupa rješavanju problema.	uku A.3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.

AKTIVNOSTI UČENIKA I ISHODI NA RAZINI AKTIVNOSTI:

PROBLEMSKA I ISTRAŽIVAČKA NASTAVA:

Prikupljanje i analiza podataka i informacija prikupljenih tijekom provođenja projekata
Priprema prezentacija i predavanja
Objašnjavanje rezultata istraživanja

- planiranje resursa za pojedine aktivnosti
- planiranje i organiziranje suradnje s lokalnom zajednicom
- organizacija i sudjelovanje u branju maslina i proizvodnji maslinovog ulja
- planiranje i sadnja autohtonog bilja u školskom dvorištu
- branje i sakupljanje ljekovitog i aromatičnog bilja
- predlaganje idejnih rješenja za pakiranje i distribuciju eko-proizvoda škole
- promoviranje tradicijskih, ekološki i ekonomski održivih vještina i poduzetništva
- provođenje razvrstavanja otpada
- uređenje okoliša primjenom vještina gradnje suhozida (kamene klupe i staze)
- planiranje i provođenje volonterskih akcija
- izražavanje kroz umjetničko stvaralaštvo (HJ, GK, LK)
- organiziranje izložbenog prostora u promotivne svrhe
- prezentacija ekološke proizvodnje i proizvoda

Učenici će moći (ishodi):

- sudjelovati u aktivnostima škole na zaštiti okoliša i u suradnji škole sa zajednicom
- objasniti povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu
- odabrati potrebne informacije i prikazati ih u obliku prezentacije i/ili plakata
- aktivno sudjelovati u lokalnim i globalnim akcijama očuvanja okoliša i održivog razvoja

AKTIVNOSTI UČITELJA: mentorira aktivnosti učenika, kontaktira s roditeljima i drugim članovima lokalne zajednice i daje obavijesti o aktivnostima

AKTIVNOSTI SRS: priprema planiranje i koordinira učitelje uspostavlja suradnju s lokalnom zajednicom

AKTIVNOST RODITELJA I LOKALNE ZAJEDNICE: omogućavanje učenicima pristup strategiji održivog razvoja lokalne zajednice

SURADNICI: GKMM Knjižnica Grohote, Komunalno Basilija d.o.o, Općina Šolta

VREMENSKI OKVIR: 12 nastavnih sati kroz korelaciju navedenih nastavnih predmeta, INA i međupredmetnih tema te tijekom školske godine 2022./23. kroz srodne teme

OBLICI RADA: individualni rad, rad u parovima, rad u grupama, frontalni rad (hibridna nastava)

STRATEGIJE UČENJA I POUČAVANJA:

- problemska i istraživačka nastava
- praktična nastava
- suradničko učenje
- čitanje, pisanje, govorenje
- obrnuta učionica (flipped classroom)

METODE RADA: demonstracije, razgovora, rasprava, izlaganje, izrada umnih mapa i postera, izrada grafičkih prikaza (služenje IKT-om)

VREDNOVANJE:

- **vrednovanje za učenje:**
 - rješavanje problema
 - kategorizacija pojmova
 - grafički organizatori znanja
 - vennov dijagram
 - analiza rezultata
 - rasprava
- **vrednovanje kao učenje:**
 - liste za procjenu
 - bilješke učenika
 - vršnjačko vrednovanje

PRIMARNI IZVORI

(e-izvori, udžbenici, školska knjižnica GKMM, Knjižnica Grohote):

1. Bioteka // <http://www.bioteka.hr/modules/okolis/> (20.8.2023)
2. **Baščina : časopis za povijest i kulturu otoka Šolte** (*istražiti o lokvama, gustirnama, biljnim i životinjskim vrstama na Šolti*)
3. **Otok Šolta** : monografija [uredništvo Zoran Radman et.al...]. Grohote : Općina Šolta, 2012.
4. Sadržaji iz udžbenika pojedinih predmeta i plana rada INA
5. Škole za održivu budućnost: smjernice za odgojno-obrazovni sustav u prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju njihovih posljedica // <https://fso.hr/fso-publikacije/skole-za-odrzivu-buducnost-smjernice-za-odgojno-obrazovni-sustav-u-prilagodbi-klimatskim-promjenama-i-ublazavanju-njihovih-posljedica/> (20.8.2023.)
6. Škole za održivu Europu: školski projekti o globalnim ciljevima // <https://fso.hr/fso-publikacije/skole-za-odrzivu-europu-skolski-projekti-o-globalnim-ciljevima/> (20.8.2023.)
7. Malim koracima do velikih promjena // <https://fso.hr/fso-publikacije/malim-koracima-do-velikih-promjena/> (20.8.2023.)
8. Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje - STEM genijalci // http://www.stem-genijalci.eu/wp-content/uploads/eucenje/cip/Prirucnik_Kriticko_citanje_web.pdf
9. Good inicijativa : Građanski odgoj i obrazovanje. Materijali vezani za ekološku dimenziju // <https://goo.hr/materijali-i-publikacije-good-inicijative-za-skole/> (20.8.2023.)
10. Good inicijativa : Građanski odgoj i obrazovanje. Materijali vezani za ekološku dimenziju // <https://goo.hr/materijali-i-publikacije-good-inicijative-za-skole/> (20.8.2023.)

Cilj 5: Promicati vrijednosti dječjih i ljudskih prava (ljudsko dostojanstvo, slobodu, ravnopravnost i solidarnost), demokratska načela u zajednici unutar i izvan školskoga života

TEMA: LJUDSKA PRAVA

ORGANIZACIJA I KALENDAR RADA:

- 1. listopada Međunarodni dan starijih osoba
- 17. listopada Međunarodni dan borbe protiv siromaštva
- 20. studeni Međunarodni dan dječjih prava
- 25. studeni Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama
- 5. prosinac Međunarodni dan volontera
- 27. siječanj Međunarodni dan sjećanja na žrtve holokausta
- Posljednja srijeda u veljači Dan ružičastih majica - Nacionalni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja
- 8. mart Međunarodni dan žena
- 3. svibanj Međunarodni dan slobode medija

KONTEKSTUALIZACIJA: "Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i sviješću te trebaju jedna prema drugima postupati u duhu bratstva." Opća deklaracija o ljudskim pravima, čl. 1. 30 godina prava djeteta: Historijska postignuća i nesporni uspjesi, ali mali napredak za najsiromašniju djecu svijeta – UNICEF (<https://www.unicef.org/bih/objave-medijima/30-godina-prava-djeteta-historijska-postignu%C4%87a-i-nesporni-uspjesi-ali-mali-napredak>)

ODRŽIVI RAZVOJ

Cilj 1: Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima

Cilj 2: iskorijeniti glad, postići sigurnost u opskrbi hranom, unaprijediti kvalitetu prehrane i promovirati održivu poljoprivredu

Cilj 5. Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice

PROBLEMSKO PITANJE:

1. Zbog čega dječja prava ne ostvaruju podjednako u cijelom svijetu?
2. Koje oblike kršenja ljudskih prava zapažaš u široj zajednici i svijetu te u čemu vidiš uzroke kršenju ljudskih prava?

KORELACIJA:

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
1. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK 2. razred: PiD, HJ, LK, SRO, Informatika, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Od masline do maslinovog ulja, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok	3. razred: PiD, HJ, EJ, Matematika, LK, TK, RKT vjeronauk, GK 4. razred: PiD, Matematika, Informatika, HJ, EJ, LK, RKT vjeronauk, GK 5. razred: HJ, EJ, Geografija, LK, SRO, TK, Informatika, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Od masline do maslinovog ulja, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Eratostenov	6. razred: Priroda, LK, Geografija, HJ, EJ, Informatika, TK, SRO, Matematika, RKT vjeronauk, GK 7. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Informatika, Matematika, TK, LK, HJ, EJ, SRO, RKT vjeronauk, GK 8. razred: Geografija, Biologija, Kemija, Fizika, Matematika, TK, HJ, EJ, LK, SRO, RKT vjeronauk, GK Projekti: Eko škola, Nacionalna kampanja Zasadi stablo, ne budi panj, Od masline do maslinovog

INA: Mali laboratorij, Recitatorsko-dramska grupa, Likovna grupa, Klub mladih tehničara - Robotika i automatika, ŠSK	eksperiment, , Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok, Erasmus+ Putevima antičkih civilizacija INA: Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa, Klub Mladih Tehničara, Likovna grupa Prva pomoć i programi HCK Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa, ŠSK, Folklor, Baština otoka Šolte	ulja, Ča-more-judi, Dječji Pričigin, Eratostenov eksperiment, Vodena zrcala otoka Šolte, Erasmus+ - Mali poduzetnici za zeleni otok, Erasmus+ Putevima antičkih civilizacija INA: Povijesno-geografska grupa, Prirodoslovna grupa Klub Mladih Tehničara, Likovna grupa, Prva pomoć i programi HCK, Instrumentalna grupa, Medijsko - scenska grupa, ŠSK, Folklor –baština otoka Šolte

OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA: Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti

1. ciklus	2. ciklus	3. ciklus
goo A.1.1. Ponaša se u skladu s dječjim pravima u svakodnevnom životu. goo A.1.2. Aktivno zastupa dječja prava	goo A.2.1. Ponaša se u skladu s ljudskim pravima u svakodnevnom životu. goo A.2.2. Aktivno zastupa ljudska prava.	goo A.3.1. Promišlja o razvoju ljudskih prava. goo A.3.3. Promiče ljudska prava.
osr B.1.2. Razvija komunikacijske kompetencije.	osr B.2.1. Opisuje i uvažava potrebe i osjećaje drugih.	osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima
uku A.1.2. 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema. Učenik se koristi jednostavnim strategijama učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz pomoć učitelja.	uku A.2.4. 4. Kritičko mišljenje. Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje.	uku A.3.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.

AKTIVNOSTI UČENIKA I ISHODI NA RAZINI AKTIVNOSTI

PROBLEMSKA I ISTRAŽIVAČKA NASTAVA:

Prikupljanje i analiza podataka i informacija prikupljenih tijekom provođenja projekata

Priprema prezentacija i predavanja

Objašnjavanje rezultata istraživanja

- Istraživanje izvora informacija
- raspravljanje i argumentiranje
- debatiranje
- prezentiranje i objašnjavanje zaključaka

Učenici će moći (ishodi):

- istražiti različite izvore informacija (na hrvatskom jeziku i stranim jezicima)
- navesti dječja prava
- ilustrirati primjerom kršenje dječjih prava (glad, siromaštvo, nemogućnost školovanja, različiti položaj dječaka i djevojčica u svijetu)
- istražiti utjecaj klimatskih promjena na siromaštvo u pojedinim dijelovima svijeta (nedostatak vode, suše, poplave i sl.)
- zastupati jednaka prava za svako dijete
- ispunjavati dužnosti i pomagati (u obitelji, razredu, školi, mjestu).
- predložiti humanitarne akcije i sudjelovati u njima
- uključiti se u skupinu vršnjačke pomoći
- kritički promišljati o promjenama u razvoju ljudskih prava
- identificirati uzroke i posljedice primjera diskriminacije po svim osnovama Zakona o suzbijanju diskriminacije
- objasniti stereotipe o muškarcima i ženama u svakodnevici i medijima
- kritizirati različite oblike diskriminacije ljudi i primjereno reagirati
- zalagati se za interkulturalnost

AKTIVNOSTI UČITELJA: priprema i vodi aktivnosti, priprema izvore informacija, organizira suradnju s roditeljima, potiče i usmjerava razgovor i diskusiju (mentorira)

AKTIVNOSTI SRS: priprema planiranje i koordinira učitelje

AKTIVNOST RODITELJA I LOKALNE ZAJEDNICE: iskustva roditelja na zadanu temu kroz zajednički rad u obrnutoj učionici

SURADNICI: Crveni križ Split, GKMM Knjižnica Grohote, Ured pravobraniteljice za djecu, Općina Šolta

NAČINI IZVOĐENJA: istraživačka i problemska nastava

VREMENSKI OKVIR: 17. studenog do 20 prosinca 2022, 12 nastavnih sati kroz korelaciju navedenih nastavnih predmeta, INA i međupredmetnih tema te tijekom školske godine 2022./23. na satima razrednog odjela i građanskog odgoja

OBLICI RADA: individualni rad, rad u parovima, rad u grupama, frontalni rad (hibridna nastava, f2f i nastava na daljinu)

STRATEGIJE UČENJA I POUČAVANJA:

- suradničko učenje
- učenje otkrivanjem (istraživanje, igranje uloga)
- obrnuta učionica (flipped classroom)

METODE RADA: razgovora, debata, diskusija, igranje uloga, rad u paru i grupi (IKT-om

VREDNOVANJE:

- **vrednovanje za učenje:**
 - oluja ideja
 - izlazne kartice
 - skica
- **vrednovanje kao učenje:**
 - vršnjačko vrednovanje

PRIMARNI IZVORI:

1. Ljudska i dječja prava (<https://www.unicef.org/croatia/konvencija-o-pravima-djeteta>) (<https://www.unicef.org/croatia/price/unicef-ov-odgovor-na-krizu-izazvanu-pandemijom%C2%A0covid-19>) (20.8.2022.)
2. 30 godina prava djeteta: Historijska postignuća i nesporni uspjesi, ali mali napredak za najsiromašnju djecu svijeta – UNICEF// <https://www.unicef.org/bih/objave-medijima/30-godina-prava-djeteta-historijska-postignu%C4%87a-i-nesporni-uspjesi-ali-mali-napredak> (20.8.2022.)
3. Put prema ljudskim pravima: teorija i praksa zaštite ljudskih prava // https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/26/Put_prema_ljudskim_pravima_-_Teorija_i_praksa_za%C5%A1tite_ljudskih_prava.pdf (20.8.2022.)
4. [Građanski odgoj i obrazovanje](http://goo.hr/good-inicijativa/goo-prirucnik-za-nastavnike/)//<http://goo.hr/good-inicijativa/goo-prirucnik-za-nastavnike/>(20.8.2022.)
5. Što je to održivost? // <https://www.youtube.com/watch?v=vas1WyT6FZY&feature=youtu.be> (20.8.2022.)
6. Globalni ciljevi za održivi razvoj // <http://lora.bioteka.hr/un-ciljevi-odrzivog-razvoja/>
7. Svi smo mi djeca ovog svijeta: kako s učenicima razgovarati o izbjegličkoj krizi // <http://www.fso.hr/wp-content/uploads/2015/11/Svi-smo-mi-v2-završno.pdf> (20.8.2022.) (13.9.2022)
8. Good kalendar // <http://goo.hr/kalendar/> (13.9.2022)

7. Način praćenja i vrednovanja realizacije cijelog kurikuluma s jasno izraženim indikatorima uspješnosti

Praćenje i vrednovanje školskog kurikuluma za vrijeme razvoja i implementacije provodit će odgovorne osobe/učitelji za realizaciju svakog pojedinog cilja koji upućuju na konkretne očekivane ishode, a u skladu s navedenim indikatorima uspješnosti u Planu za realizaciju provedbe svakog cilja.

Formativnu evaluaciju ili praćenje razvoja i implementacije kurikuluma provodit će i stručno-razvojna služba Škole kroz slijedeće indikatore uspješnosti:

- promatranje ponašanja u okruženju
- analiza dokumenata/podataka o učeničkim postignućima
 - kvalitativni opisi kategorije za praćenje učenika
 - fotografije
 - video snimke
- fokus grupe učitelja - faza realizacije pojedinog cilja te poticajne i otegotne okolnosti
- evaluacijske liste za učenike
- evaluacijske liste za roditelje i predstavnike lokalne zajednice
- učenički radovi/portfolio
- učestalost korištenja interaktivnih sustava poučavanja
- korištenje IKT-a
- pripreme učitelja
- uključenost roditelja i lokalne zajednice u provedbi školskog kurikuluma

Stručno usavršavanje učitelja pretpostavka je uspješnosti provedbe školskog kurikuluma te je planirano:

Prioritetno područje	Poučavanje i učenje	Stručno usavršavanje djelatnika škole
Ciljevi	Podizanje kvalitete poučavanja	Podići razinu kompetencija učitelja i razrednika u radu s učenicima, upoznati učitelje s promjenama i novitetima u području znanosti i tehnologije-cjeloživotno učenje i dalje unapređivati kvalitetu Učiteljskih vijeća
Metode i aktivnosti za ostvarivanje	Radionice za učitelje na temu: 1. Kako učiti i biti uspješan u online okruženju 2. Korištenje virtualne učionice Yammer i digitalnih alata 3. Obveze polaznika u virtualnim učionicama specifično za edukacije u sklopu Cjelovite kurikularne reforme 4. Mobilnosti djelatnika kroz Erasmus+ program	Webinari na platformama eTwinning, EMA-e-Škole i slično.
Nužni resursi (financijski, organizacijski, ljudski)	SRS škole, stručna literatura Vanjski suradnici - AZOO, CARNet i MZO	SRS škole, AZOO (putni troškovi i troškovi županijskih seminara i AZOO izvan mjesta boravka)
Datum do kojega će se ciljevi ostvariti	21. lipnja 2024.	30. kolovoza 2024.

Mjerljivi pokazatelji ostvarivanja ciljeva	Primijeniti upitnik o kvaliteti nastave (učitelji, učenici, roditelji, lokalna zajednica) - samovrednovanje	Analiza izvješća učitelja o stručnom usavršavanju na kraju školske godine
Odgovorne osobe	SRS	SRS

Samoanalizu kvalitete realizacije školskog kurikulumu (procjena poučavanog i naučenog kurikulumu) ili sumativnu evaluaciju provest će Stručno-razvojna služba škole na kraju nastavne godine, u razdoblju od 1. do 30 lipnja 2022. god. kroz sljedeće indikatore uspješnosti:

Elementi vrednovanja:

1. Ciljevi ŠK: Provedivost i provedenost ciljeva ŠK (usklađenost s individualnim potrebama i sposobnostima, prijašnjim iskustvima te stilu učenja svakog pojedinog učenika)

Izvori informacija: učenici, roditelji, predstavnici lokalne zajednice

Metode prikupljanja podataka: anketni upitnici, evaluacijski listići za učenike, učenički portfolio (individualni i grupni), popisi interesa učenika, vlastiti reflektivni dnevnik

2. Ishodi ŠK: Ostvarenost ishoda kroz:

- istraživačku nastavu
- projektnu nastavu
- problemsku nastavu
- usklađenost planiranih i provedenih ishoda učenja u skladu s vizijom i misijom škole
- konstruktivno poravnavanje ostvarenih ishoda učenja provedeno je kroz
 - međupredmetne teme
 - predmetne kurikulume

Izvori informacija: učenici, učitelji, roditelji

Metode prikupljanja podataka: kontrolne liste (checklist), testovi pismene provjere znanja, uspjeh učenika po predmetima te opći uspjeh, rezultati natjecanja po pojedinim predmetima, vlastiti reflektivni dnevnik, radovi učenika, fotografije i video snimke nastave

3. Uključenosti roditelja i lokalne zajednice u provedbu ŠK:

- Koja je razina uključenosti roditelja i predstavnika lokalne zajednice u provedbi ŠK?
- Koji su oblici uključenosti roditelja i predstavnika lokalne zajednice u provedbi ŠK odgovorili na zahtjeve realizacije ishoda učenja?

- Prijedlozi za daljnju suradnju.

Izvori informacija: roditelji, predstavnici lokalne zajednice, učitelji, učenici

Metode prikupljanja podataka: intervju, anketni upitnici, zapisnici RV i UV-a, zapisnici Vijeća roditelja

4. Materijali poučavanja i učenja:

- Podržavaju li materijali ishode učenja?
- Jesu li materijali jasno strukturirani?
- Uključuju li materijali za učenje dovoljno interakcije (učitelj-učenik, učenik-učenik, učenik-materijal)?
- Jesu li materijali primjereni za različite oblike učenja?

Izvori informacija: učenici, učitelji

Metode prikupljanja podataka: evaluacijski listići za učenike, učenički portfolio, vlastiti reflektivni dnevnik, bilješke praćenja učenika u okruženju, fokus grupe učitelja

5. Nastavni oblici izvedbe ŠK/metode i oblici učenja:

- Jesu li se aktivnosti činile prikladne i praktične za učenike i učitelje?

- Kako su učenici reagirali na metode poučavanja, aktivnosti i materijale?
- Da li su odabrani mediji i tehnologija bili učinkoviti za učenje?

Izvori informacija: učenici, učitelji, roditelji

Metode prikupljanja podataka: evaluacijski listići za učenike, učenički portfolio, vlastiti reflektivni dnevnik, bilješke praćenja učenika u okruženju, anketni upitnici

6. Vremenski okvir:

- Koliko je vremena bilo potrebno za svaki pojedini cilj ŠK? Je li to prihvatljivo?
- Koliko je vremenski okvir revidiran tijekom izvedbe ŠK?

Izvori informacija: učenici, učitelji

Metode prikupljanja podataka: vlastiti reflektivni dnevnik, bilješke praćenja učenika u okruženju, fokus grupe učitelja

7. Način praćenja i provjere ishoda:

- Procjenjuju li odabrani instrumenti procjene, ishode učenja na zadovoljavajući način?
- Kako su učenici reagirali na metode procjene znanja?

Izvori informacija: učenici, roditelji

Metode prikupljanja podataka: anketni upitnici, vlastiti reflektivni dnevnik, fokus grupe učitelja.

Vrednovanje i (pr)ocjenjivanje i izvješćivanje o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda provoditi prema Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN 82/19, 4.9.2019.)

Metode, načini i postupci vrednovanja i praćenja te (pr)ocjenjivanje i izvješćivanje o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

8. Resursi:

- Jesu li resursi bili dostupni i jednostavni za korištenje?
- Koje su teškoće otežavale provedbu ciljeva ŠK odnosno postignuće željenih ishoda učenja?

Izvori informacija: učitelji

Metode prikupljanja podataka: Vlastiti reflektivni dnevnik, Fokus grupe učitelja

7. Podrška provođenju ŠK:

- Je li podrška ravnatelja i drugih tijela škole omogućila provedbu ŠK?
- Prijedlozi oblika podrške stručno-razvojne službe škole.

Izvori informacija: učitelji

Metode prikupljanja podataka: anketni upitnici, fokus grupe učitelja

9. Nastavni kontekst:

- Je li suradnja među učiteljima bila poticajna?
- Da li je omogućeno stručno usavršavanje učitelja?
- U kojoj je mjeri realiziran plan stručnog usavršavanja učitelja?
- Prijedlozi za profesionalno usavršavanje učitelja za provedbu ŠK-a.

Izvori informacija: učitelji

Metode prikupljanja podataka: anketni upitnici, vlastiti reflektivni dnevnik, fokus grupe učitelja

Analiza stanja (tablice, grafikoni, opisni podaci) te prezentiranje rezultata istraživanja na vijećima Škole (UV, VR) planirano je za 30. lipnja 2023. godine.

Nakon provedene sumativne evaluacije školskog kurikulumu 2022./23. te utvrđivanja učeničkih potreba i interesa školski tim za razvoj kurikulumske kulture u suradnju s Učiteljskim vijećem izradit će Akcijski plan za razvoj i poboljšanje školskog kurikulumu.

Osnovna škola Grohote
Podkuća 28
21430 Grohote – otok Šolta
KLASA: 602-12/23-01/1
URBROJ: 2181-317-01/01-23-1
Grohote, 6. listopada 2023. godine

Školski kurikulum OŠ Grohote za školsku godinu 2023./24. utvrdilo je Učiteljsko vijeće na svojoj sjednici održanoj dana 6. listopada 2023. godine

Ravnatelj Škole:
Mirela Mijić

Školski kurikulum OŠ Grohote za školsku godinu 2023./24. utvrdilo je, razmotrilo dalo pozitivno mišljenje Vijeće roditelja na svojoj sjednici održanoj dana 6. listopada 2023. godine

Predsjednik Vijeća roditelja:
Vinka Bajić Bilankov

Školski kurikulum OŠ Grohote za školsku godinu 2023./24. donio je Školski odbor na svojoj sjednici održanoj dana 6. listopada 2023. godine

Predsjednik Školskog odbora:
Dragana Đurić